

Культурно-політичний часопис для українців
у Чеській Республіці

Kulturně-politický časopis pro Ukrajince v České republice

№ 11/2016–2017, рік XXIV–XXV

č. 11/2016–2017, ročník XXIV–XXV

www.ukrajinci.cz

пороги

ВІТАЄМО З РІЗДВОМ!

Все буде добре, все буде Україна :)

Вікторія Амеліна: «Відповіді не знаю...»

В Карловому університеті 3 листопада відбувся літературний вечір львівської письменниці Вікторії Амеліної – лауреатки національної премії Коронація Слова 2014 (за лірику), авторки романів «Синдром листопаду, або Ното Comptiens» і «Дім для дому», а також дитячої літератури («Хтось, Або Водяне Серце»). Зустріч модерувала Тереза Хланьова, перекладала Кароліна Юракова.

Молода письменниця ввійшла в сучасний літературний процес дуже скромно: без піарів, гучних презентацій, компрометацій. Але її тексти одразу помітили літературознавці. Її книги мають попит. 2015 року вона, переможниця літературних конкурсів, призупинила свою успішну кар'єру

в галузі інформаційних технологій заради «хворобливої пристрасті» – Вікторія не може не писати.

На цій зустрічі романістка розповіла, як і чому вона пише велику прозу. Виявляється, кожен роман В. Амеліної – це її власний пошук відповідей на злободенні й неоднозначні запитання: про протистояння «цинізм – співчуття», межі співпереживання, компроміс заради життя тощо. Зачитала мисткиня також і свою коротку прозу, яку переклала на чеську К. Юракова. Описля письменниця відповіла на купу-купезну запитань невгамовної публіки. А врешті зізналася, що чесність рятує її від страху показувати свою писанину іншим.

Катерина Воїнська

Т. Хланьова, К. Юракова та В. Амеліна під час вечора на ФФ УК.
Фото Людмили Осадчук.

Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці!

В «Емаузькому монастирі на Слованех» 20 листопада празька громада українців забавлялася на вечорницях. Цей захід організував празький український самодіяльний творчий колектив «Джерело». На вечорницях українці мали змогу побачити інсценівку «андріївських» розваг, які – за традицією – відбувалися в домі «вечерничної»: вона стежила за дотриманням усіх звичаїв. Адже вечорниці народилися в нашому фольклорі як спроба надати тодішній дівочій рутині (вишивання, прядіння, шиття), від якої залежало придане, відтінків свята, сенсу й надії. Культивувався стереотип, що заміжжя врятує від бід. Тому такі вечорниці ґрунтувалися довкола виснажливої туги «за судженням». Звідси й агонічне вдавання до небезпечних заходів – різноманітного ворожіння, що – на перший погляд – і не видається контактом з нечистою силою, з якою воював той же

Щиро вітаємо із 60-літнім ювілеєм невтомну активістку української громади в Чехії, керівника творчого колективу «Джерело»

пані Дарію Любачівську!

Велике спасибі Вам за Вашу діяльність, бажаємо ще багато літ здоров'я, успіхів та творчої наснаги!

З великою повагою, Українська ініціатива у Чеській Республіці.

Андрій Первозваний: «О Святий, добрий Андрію, Я лишень на Тебе маю надію!»
Приємно зворохобили публіку народні, класичні та сучасні танці граційних парубків-дівчат і милесеньких дошкільнят. Діткнув самісінького серця пронизливий

спів чарівних юнок. На сцені виступив також заслужений артист України Павло Бубряк. На завершення були танці, теревені й знайомства.

КВ

«Не хочу аби Замість мене думали...»

Такими рядками з вірша Романа Лубківського «Кредо», написаного ще далекого 1941 року, українська громада 24 листопада 2016 року згадувала в Національній бібліотеці Чеської Республіки Поета, лауреата Шевченківської премії, громадського діяча, дипломата, першого посла України в Чехії, який відійшов у вічність торік, 23 жовтня.

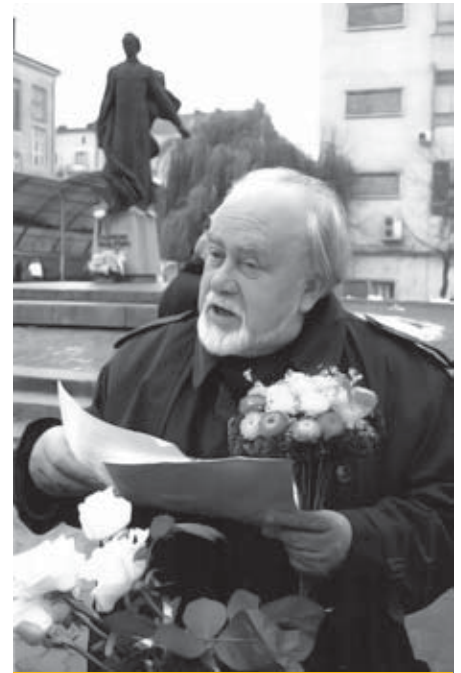
Вечір провадила славист і мистецтвознавець Оксана Пеленська. Вервицю спогадів про пана Романа розпочав короткою фактографією тимчасово повірений у справах України в ЧР Зіновій Гошовський. Розповіді тутешніх і приїжджих освітян про їхній стосунок до Лубківського розкрили багатогранність цієї непересічної особистості. Зокрема, словацький фольклорист та україніст професор Микола Мушинка наголосив на тому, що саме за ініціативою Р. Лубківського Президенти України присягають на Пересопницькому Євангелії. Адже цей поет був авторитетною персоною як в Україні, так і за її межами. Цей дипломат палав любов'ю до української нації та її культури. І ця любов спопеляла менталітетну літеплість і халатність українських чиновників.

Професор Львівського національного університету імені Івана Франка Михайло Гнатюк розповів про студентські роки поета. Про те, як Романові вірші, які зачитав Дмитро Павличко в приймальній комісії його Альма-матері, дозволили молодому Лубківському оминати жорсткість вступного кон-

курсу до вузу. Розповідаючи про літературну й громадську діяльність цього поета, професор також зачитував львівського літературознавця Богдана Тихолоза: «Р. Лубківський – це постать п'яти світів: Подільської Атлантиди, Слова, знаку століть, слов'янського неба і молитослова епохи».

Історик Богдан Зілинський наголосив на непересічній натурі «будівничого чесько-українських культурних і політичних зв'язків», який, до всього ж, був ще й краєзнавцем. Роман Лубківський, як пригадав пан Богдан, завжди говорив виважено, розумно та спокійно, умів заінтригувати й зацікавити будь-кого та «полемізував там, де треба». Своєю чергою, львівська поетеса Марія Людкевич зізналася, що Спілці письменників бракує цього поета, який «не боявся проблем» і вмів підбадьорити. Вона прочитала поезію з його першої посмертної книги «25 улюблених віршів Романа Лубківського», яку й впорядкувала для видавництва «Каменярь» 2015 року. Марія Людкевич також прокоментувала вірш «Муза» Лубківського спогадом про неймовірно теплі стосунки цього поета з його дружиною.

Оксана Пеленська зачитала доповідь докторки Терези Хланьової, яка через лекцію в Карловому університеті, не змогла бути на вечорі. Літературознавиця назвала Р. Лубківського «мандрівником літературної Голгофи», для якого поезія була рятівним колом. Також член НТШ зі Львова Наталя

Роман Лубківський

Гумницька наголосила на внеску Лубківського в українське музейництво. Згадала, що нашому послу подобалася методична праця чехів, без надмірної емоційності. А на завершення член Чеської асоціації українців і Почесний геодезист України Олександр Дрбал продемонстрував численні світлини з «приятелем українських чехів». Доповідачі також передали Національній бібліотеці в ЧР власні книги та збірки творів Р. Лубківського. На цій зустрічі поетове «Кредо» пульсувало обертонами інтонацій та тишею мовчання: «Хочу бути самим собою Настільки Аби до серцевини Свісті».

Катерина Воїнська

ОПУ запрацювало в Оставі

Організація з надання допомоги біженцям (ОПУ) відкрила нову філію в місті Острава, за адресою Чеськобратська 7 (п'ятий поверх). Організація діє в країні вже 25 років, надає мігрантам, шукачам притулку та загалом іноземцям юридичну та соціальну допомогу в різних сферах. Також вона на добровольчих засадах об'єднує працівників, членів та клієнтів з метою ближчого знайомства з чеською культурою.

Сфера працевлаштування на даний час є прерогативою Оставської філії, яка займається в основному допомогою при пошуку робочих місць. Організація підтримує клієнтів, які наразі не особливо інтегровані в суспільство. З цією метою реалізується проект «Підтримка іноземців при пошуку працевлаштування», який здійснюється за підтримки Європейського Союзу, Оперативної програми Працев-

лаштування. Цільовою групою проекту є іноземці з постійним місцем проживання на території ЧР; іноземці з правом на довгострокове перебування з метою навчання; іноземці, які є членами сім'ї громадян ЄС; біженці; особи з додатковим захистом. Умовою також є проживання на території Моравсько-Сілезійського краю і належать до однієї з трьох груп: люди, що знаходяться без роботи і перебувають на обліку в бюро з працевлаштування довше п'яти місяців; люди, які виховують дітей віком до 15 років; люди з низьким рівнем освіти (початкова або середня школа без атестата).

В рамках проекту організація пропонує: підтримку і допомогу з боку консультанта з пошуку працевлаштування (job coach), безкоштовні курси підвищення кваліфікації і перекваліфікації, індивідуальні курси чеської мови, субсидії для роботодавців.

В рамках проекту також існує можливість відшкодування витрат, пов'язаних з но-стрифікацією диплому про освіту, виходом на роботу, наглядом за дітьми тощо, повідомляється на сайті організації oru.cz.

Вл. інф.

Чай з м'ятою заспокоює нерви?

Вечірнього 17 листопада 2016 року в пражському театрі «Арха» зібрала повну залу глядачів вистава «М'ята», автором якої є українська мисткиня Оля Михайлюк. Правда, слово «вистава» видається тут не зовсім доречним. «М'ята» – як плетиво документального фільму, театрального дійства, музики й візуальної інсталяції – відбулася в рамках міжнародного фестивалю документального театру «Акцент».

Перед показом директор «Архи» Одржей Граб наголосив, що цей фестиваль, всупереч брехливій політиці та спекулятивним ЗМІ, презентує автентичний досвід людини в мистецько-соціальному контексті. Ольга Михайлюк розповіла історію створення «М'яти»: авторка – очевидиця бойових дій в Алчевську. Цей болісний досвід породив у її свідомості ряд запитань: як бути з тим? Чи можна щось зробити з того, що є, та з того, чого вже нема? Ніде сховатися від війни, вона має свій запах, смак і дотик.

Вистава пропонує глядачам вервицю шматків болю: для когось війна має смак помідорів, які врятували голодного вояка від бомби. Для когось війна пахне мертвою людиною. Для когось війна має ім'я вбитого друга. Для когось символом війни є м'ята, надто ароматна й невибаглива, – як слово, що випало з предикативу «ПАМ'ЯТАТИ». Застиглі картини, німі сцени, рефрен «Ця м'ята звідти, де ще досі триває війна», – все це змусило відчувати тут і тепер розхристаний український схід. По завершенню «М'яти» публіка зустрілася з Олею за горнятком м'ятного чаю.

Ольга Михайлюк у театрі «Арха». Фото Петра Салаби.

КВ

Дітки знову приїхали до різдвяної Праги

«Різдво для дітей України» – таку акцію вже втретє проводить об'єднання «Українська Європейська перспектива» для дітей загиблих на фронті воїнів. Дітки приїжджають на свята до чеської столиці. Акція проводиться за підтримки мерії Праги, дитсадка «4 pastelky», г. о. «Допомога дітям героїв» (Україна), фірм «Таїко а. с.», «Регабус», «Ніколо», спільноти «Празький Майдан» та десятків волонтерів й благодійників. Патронат над візитом взяли Петер Штепанек, староста району Прага 4, та Посольство України в Чехії.

П'ятнадцять дітей з різних регіонів України віком 6-13 років, і троє дорослих в якості супроводу, від 24 до 29 грудня мають можливість побачити прекрасне Різдво в Празі, ознайомитися із різдвяними звичаями і традиціями Чехії, побачити зоопарк, Наці-

ональну галерею, Національний технічний музей, Дім іграшок Hamleys, Музей шоколаду тощо.

Різдво – це час втілення дитячих мрій. І будь-хто може вчинити це, скажімо, надавши дитині різдвяний подарунок, запропонувати послуги безкоштовно або за зниженими цінами або надіславши на рахунок «УЄП» фінансовий внесок на транспортування, харчування та розваги для дітей. «Наш проект спрямований не лише для психологічної реабілітації дітей, які постраждали від збройного конфлікту; а й посприяти ентузіазму з приводу зближення України з ЄС на прикладі функціонуючого європейського міста», – каже Галина Андрейців, координаторка проекту.

Вл. інф.

пороги

Професор Мушинка відвідав УІЧР

Відомий український та словацький вечірний, професор й академік Микола Мушинка у незмінному супроводі своєї дружини завітав двадцять четвертого листопада у супроводі своєї дружини Магди до офісу Української Ініціативи в Чеській Республіці та до Будинку Національних Меншин у Празі. У дружній розмові з Головою УІЧР Віктором Райчинцем та заступником Голови Валерієм Кулацьким було обговорено і згадано багато подій, які відбулися і відбуваються між українським населенням Чехії та Словаччини. Голова УІЧР у своїй розмові також нагадав, що часопис «Пороги», який видається УІЧР для українців в Чеській Республіці, часто на своїх сторінках публікує інформацію про життя українців Словаччини, і, за нагоди, подаватиме ще більше матеріалів у майбутньому. Професор Мушинка подарував УІЧР як автор свою книгу під назвою «У всякого своя доля».

пор

Голова УІЧР Віктор Райчинець, Проф. Микола Мушинка (П'рашів), Заступник Голови УІЧР Валерій Кулацький з Хомутова.

Дітки загиблих воїнів приїхали на Різдво до Праги. Фото – у Галереї Якубска разом з Галиною Андрейців.

Коли діалог можливий

3-4 листопада 2016 року в Карловому університеті відбулася дванадцята міжнародна Конференція молодих славістів. Загальною темою цього річних доповідей організатори означили як «Неслов'янські елементи в слов'янських культурах і мовах». Українську тематику презентували на конференції львів'янка Ольга Вознюк (докторантка колегіуму «Австрійська Галичина та її бага-

токультурна спадщина» при Віденському університеті) з доповіддю «Образ галицьких євреїв у галицьких антологіях XIX–XX століть», і донеччанка Тетяна Коваленко (магістрантка Варшавського університету на Студіумі Східної Європи) з рефератом ««Орієнт» в українській літературі 1920-х рр.» Запропоновані дослідження україністок порушили проблему людської ідентичності в контексті буттєвої двоїстості. Адаже протистояння «свій – чужий», «батьківщина – закордоння», «індивідуальне – колективне» в літературі стають оптикою впізнання себе в іншому й іншого в собі.

КВ

Інтеграція з насолодою

В празькому клубі «Futurum Music bar» 14 листопада 2016 року відбувся мультикультурний вечір «Зустрінемося на п'ятірці» («Sejdeme se na pětce») в рамках проекту «Підтримка інтеграції іноземців на території Праги 5 2016 року». Захід здійснено завдяки спільним зусиллям організації «Слово 21», адміністративного району Прага 5 і Міністерства внутрішніх справ.

Гучна музика, кольорові прожектори, екзотичні співи-танці, калейдоскоп запахів (цигарок, страв, парфумів) і гурт людей, розрізнених расами, національностями та мовами. Вони зустрілися «на п'ятірці», щоб інтегруватися приємно: насолоджуючись

курдським фолком і китайськими піснями гурту «Allstar Refugee Band», латиноамериканською та кубинською музикою капели «Carisma», китайським лев'ячим танцем – танцюрист в костюмі звіра імітував рухи лева! А на завершення навчилися в ангольського хореографа Ямба (Jamba) танцювати по-латиноамериканському. Серйозна забава була!

КВ

УГА увіковічили у Подебрадах

В місті Подебради на північний схід від Праги, урочисто відкрили пам'ятну таблицю, що стосується однієї з найважливіших сторінок в історії української еміграції: 1922 року у стінах тутешнього замку за підтримки уряду Чехословаччини розпочала роботу Українська господарська академія, у 1932–1945 роках працював Український технічно-господарський інститут. У стінах академії здобули освіту кілька сотень українських емігрантів, а також студентів інших національностей – чехів, словаків, білорусів.

Студентами академії були, серед інших, поети Євген Маланюк, Леонід Мосендз, Наталка Лівицька-Холодна, відомий бандурист, чоловік Олени Теліги Михайло Теліга, майбутній винахідник Олександр Ярошевський, учасник визвольної боротьби, кубанський українець Василь Прохода та інші.

Відкриття пам'ятної таблиці відбулось за підтримки посольства України в Чехії. В події взяв участь мер Подебрадів Ладіслав Лангр і активісти української громади. Освятив таблицю єпископський вікарій для українців Греко-католицької церкви о. Василь Сливоцький.

Ольга Вознюк (у центрі) під час діалогу з колегами з інших країн. Фото: slavkonf.

Ми тут не самі

Відкриття виставки «Ми тут не самі: історії наших меншин» («Nejsme tu sami: příběhy našich menšin») відбулося 21 листопада 2016 року в Будинку національних меншин за адресою вул. Воцелова 3, Прага. Це – виставка світлин, на яких зображені реальні люди як репрезентанти численних етносів у Чехії. Кожен з фотографів тримає в руках артефакт – символ дому в Чеській Республіці. Цікаво, що першою відвідувачів у виставковій залі зустрічає світлина довголітньої активістки столичної української громади пані Христини Йойко. Тут в коротенькій фактографії втиснуто білими літерами історію життя українки. А поруч з нею – обличчя інших націй зі суголосним боєм.

Цей проект організувала некомерційна організація чеських істориків і журналістів «Post Bellum», заснована 2001 року з метою популяризації світової історії як послідовної мозаїки малих історій – детальних і чесних розповідей конкретних людей. «Post Bellum» завдяки різноманітним презентаціям спогадів очевидців про магістральні моменти XX сторіччя намагається залучити громадськість до дискурсу про демократичні цінності.

КВ

Ольга Вознюк (у центрі) під час діалогу з колегами з інших країн. Фото: slavkonf.

Вітачкова Поляна

ТЕКСТ: Петро МІДЯНКА

Десь понад 40 років тому зібралися троє однокласників до мінерального джерела під полониною Красна. Тоді не було ні айфонів, ні планшетів, навіть плівкових мильниць, то якесь фотання було неможливе. Але я добре затамив двоверховий мисливський будиночок з березовою балюстрадою на балконі. Хлопці казали, що то «майорова хижка».

Літ через двадцять потому ми з колегою пішли в похід зі школярами тим самим шляхом, але будинок був знесений, фундамент зарівняний, майорова служниця Маріка померла й zostалися якісь туманні уривки розповідей мого батька: «Няню, як ся писав тот майор?» «Вітачек. Я з ним говорив, і він казав: «Мі ся сніло...»».

Більше я з батьком про це ніколи не говорив. Воно забулося у вирі подій і переворотів, смертей, відходів і пропаж... Поляна, віддалена від нашого осідку на цілих 12 кілометрів, з неймовірно чистою й прохолодною навіть у Петрівку річкою, зосталася понівеченою сповенілою водою й Полянським потоком. З нього минулого літа я пив воду повними пригоршцями.

Наші пересікання з чехами в культурницьких проєктах далися взнаки, й першим, хто вже письмово спогадував майора Вацлава Вітачека, був інший Вацлав, знаменитий художник Фіала, зять Давида Бурлюка. Стараннями багатьох людей в Україні спромоглися видати альбом Вацлава Фіали «Мої зустрічі на Срібній Землі» двома мовами – чеською й українською. У 1936 році Вацлав Фіала літував у Широкому Лузі, й ходив пішки до свого приятеля Івана Олбрахта в Колочаву повз мисливський будинок майора Вітачка. Присвятив Фіала своєму землякові й тезкові один абзац. Очевидно, Фіалу більше цікавив Олбрахт, якому він ілюстрував роман «Микола Шугай, розбійник».

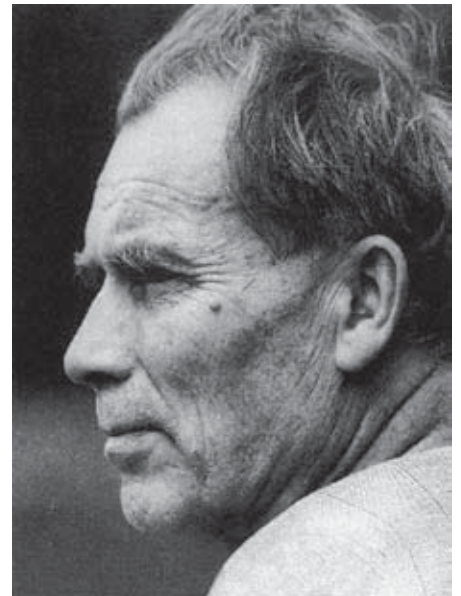
У ті ж роки інший чех, професор Брненського університету імені Менделя Алоїз Златнік, досліджуючи найбільші букові

резервації Чехословаччини, приїхав до віддаленого й бездоріжнього Широкого Лугу спершу вже нині розмитою й знесеною повенями усть-чорнянською вузькоколійкою до станційки Нересниця, а потім ще десь 30 кілометрів розбитою ґрунтовою на Вітачкову Поляну.

Вацлав Вітачек у ті часи активно полював у Лужанському пралісі на оленів, козуль і диких кабанів. Молодий професор Златнік погано орієнтувався в тодішній підкарпатській Амазонії, й потребував добрячого провідника до післяльодовикового осередку ялиці серед букового моря. Зупинився у Вацлава Вітачка в двоверховому мисливському будиночку, де між звіриними шкурами й оленькими рогами поблискували богемські кристали, подзенькувала витончена віденська порцеляна та відбивав черговий квадрант старовинний годинник. Служниця подавала запечену в тепшах дичину із закуреної глинобитної печі, бо майструванням камінів ніхто з місцевих на ті часи не володів. Згодом у видрукуваній статті «Лужанський праліс на Підкарпатській Русі» Алоїз Златнік у посиленні сердечно подякує майорові Вітачку за допомогу, а дуже активна в соціальних мережах внучка Златніка Клара Самкова в Празі й не здогадуватиметься про близько сторічні мандрування діда по загумінках Масарикової республіки.

Вир Першої світової війни захопив молодого чеського офіцера-добровольця на теренах конаючої Російської імперії. Про це він докладно розповідає в книжці «Neznámý vojín», яку присвятив пам'яті першого чеського легіонера в Росії.

Виступаючи минулого літа в рамках літературного фестивалю «МАЧ» в літературному клубі «Atlantic» в Моравській Оставі, я звернув увагу на назву вулиці, на якій містилася певна установа. Вулиця була названа на честь чеських легіонерів. Ним, цим легіонером, був мій стрий Дмитро. Збереглося навіть його фото в уніформі,

Ілюстратор Вацлав Фіала

яке бачив у дитинстві, але бездітна вже давно покійна стрийна так і не віддала той знімок родині, мотивуючи тим, що в її домі відбувся крадіж.

Майор Вацлав Вітачек присвятив видання «Невідомого воїна» рідному братові Їржі Вітачку, випускникові Київської політехніки, кавалеру ордена Святого Георгія, який загинув при Дунайці в Західній Галічині 1915 року. Поранений майор Вітачек у часі Першої світової війни відвідує Київ, де мешкала його сестра, працюючи урядницею будівельних робіт. Кияни прийняли чеського добровольця з почестями й любов'ю. Будучи з походження шляхтичем, Вацлав Вітачек стояв на позиціях чеського націонал-патріотизму, й не зовсім добровільно покинув цивілізований світ з андезитовими хідниками та водою з крана. Ведмежі ловецькі стежки Лужанського пралісу давали йому віддушину від буремних подій жахливого воєнного театру. На Полянні до позолоти предковичних буків зі сріблястими стовбурами пізньої осені додався оранж топінамбуру. Його

Алоїз Златнік і пам'ятник йому в околицях Брна

майор культивував для підгодівлі цілих виводків диких кабанів, що шастали Вербільвовом та Видножанскою Кичерою, тим самим не лиш викликаючи мисливський азарт, але й чинячи непоправну шкоду місцевим мешканцям. Вони з-поза гірського малоземелля на відвойованих від лісу ділянках висаджували картоплю, що слугувала чи не найпершим харчем. Кабани немилосердно розривали господарям нивки, й ті залишалися без засобів до існування.

Видання книжки Вацлава Вітачека «Neznámy vojín» здійснювалося в Празі в 1930-х роках. Саме в той час він мешкав у Широкому Лузі. На обкладинці книжки анонсовано новий твір «Těchovská chata», в якому йшлося про буття карпатських горян, серед яких автор жив як засланий пенсіонер, і після цивілізаційних благ пристосовувався до примітивного способу існування в пралісі. В силу драматичних обставин, що склалися в тогочасній Чехословаччині, книжка не вийшла друком, і в Україні невідома доля того рукопису. З приходом угорців на Підкарпаття майор Вітачек змушений був покинути свій ловецький будинок на Полянні й податися через непрохідні лісові нетрі Передгір'я й Горган у напрямку вершини Сивулі, а після Другої світової війни опинився в США, в Каліфорнії, де й помер 1964 року.

І Вацлав Фіала, і Вацлав Вітачек – це ті культурницькі ниті, що пов'язують і нині важкодоступний підполонинський Широкий Луг із Прагою не тільки в тисячкілометровій відстані з великим слов'янським містом. Це не менша дотичність, ніж роман Івана Олбрахта «Микола Шугай, розбійник», події якого розгортаються в сусідній – через полонину Красна – Колочаві. І з Колочави, і з Широкого Лугу видно на хребті величезну стратегічну вежу. З обох

цих закарпатських сіл чи не щоденно вирушають на Прагу заробітчанські буси, а у зворотньому напрямку повертаються тіла загиблих і травмованих заробітчани. За народними переказами, Широкий Луг заснований опришками. В Колочаві ж дух і справу Миколи Шугая продовжив Василь Штаєр. Його кримінальне фото носив при собі лісівник-охоронець Лужанського пралісу. Та й прізвище доньки Миколи Шугая Анни також було Штаєр.

І в Празі, і в Широкому Лузі, як не дивно, панують проросійські настрої. Чеська столиця, що в часах Вацлава Вітачека дала притулок російським білоемігрантам, нині настроєна неоднозначно щодо новітньої російсько-української війни й українських проблем у Центральній Європі та на сході континенту. Широкий Луг, як вічно законсервована, з пастирсько-лісорубським архетипом закарпатська глибинка, й у часи Масарикової республіки була просякнута комуністичним духом і ортодоксією. Не кращою вона залишається й сьогодні, де існують два заробітчанські потоки: на Прагу й на Москву. І православний священик Владімір Дудла, нащадок одного з опришківських родів Широкого Лугу, оголошує заробітчанські жертви на храм то в російських рублях, то в чеських кронах, то американських доларах та євро. Щонедільно, щопразниково підкреслює в проповідях єдино цілісну «святую Русь» яко гарант «русского міра». Широколузькі заробітчани, які працюють у Чехії, й не здогадуються, що в чехословацький період у їхньому селі культурні чехи писали книжки й малювали картини. Самі ж сучасні чеські горожани, перейняті колочавським брендом, на монтебайках гребенем Красної і не бачать смарагдової Вітачкової Поляни, де гостилися три міністри «Першої республіки», столітній ювілей якої збираються небавом святку-

вати. Гадаю, що вже без церемоніалу пропутінського Земана. До речі, Іван Олбрахт за справжнім прізвищем теж був Земан на ймення Каміл!

На щастя, ще існує друга Прага, українська. Цієї осені в існуванні молодії української Праги я переконався на літературному вечорі в кав'ярні «Lajka» напроти модерної монументальної споруди Чеської академії мистецтв. Поряд слухали українську поезію молоді чехи, молоді українці. Вірилося в незнищенність традиції.

Що ж до Вітачкової Поляни. Мені так і не вдалося роздобути фотознімок майорського дому, хоч по селу ходять легенди, що він є, навіть є зазнімований сам пан Вацлав за ловлею форелі на Полянському зворі. Полянну огортає той же дрімучий буковий праліс, який описував професор Алоїз Златнік і той же Вацлав Фіала, мандруючи 80 років тому до Олбрахта в Колочаву. У тому 1936 році помер мій дід Олексій Мідянка, напроти прізвища якого в документах Хустського крайового суду з'явився відповідний чеськомовний запис і штамп, не кажучи вже про заробітчанські документи батька.

На празьку землю я став на Желівського проти нового юдейського цвинтаря, де спочиває Франц Кафка. Кафчин «Процес» у мої студентські роки викладач зарубіжної літератури їздив читати в Москву в Ленінську бібліотеку. Я ж мав можливість бачити всі пам'ятні місця, пов'язані з Кафкою.

У Широкому Лузі, на жаль, немає пам'ятних місць, пов'язаних зі згаданими чехами. Та це питання майбутнього...

І все ж люблю цю «Злату Прагу», не тому, що так написав Олесь Гончар, а тому, що мої предки жили з нею в одному культурному просторі, що в цьому просторі живемо й зараз, допоки Золотої Праги, Підкарпаття й України.

Автор – письменник, поет, член Українського відділення ПЕН-клубу

Офіцери військової їздецької школи (Чехія, 1921). На світлині – майор Вацлав Вітачек – з паличкою.

СТО РОКІВ ВИЗНАЧНОМУ УКРАЇНІСТОВІ

У Празі він закінчив три університети, однак місця роботи для нього тут не знайшлося – до століття з дня народження академіка Миколи Неврлого

ТЕКСТ: Микола МУШИНКА

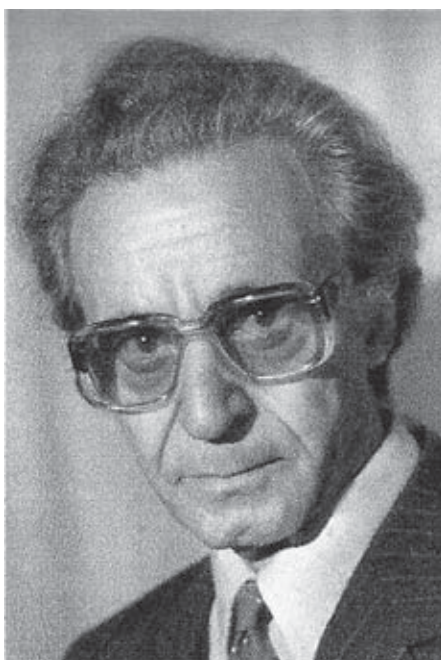
15 листопада цього року у вузькому колі своєї сім'ї (дружини Лібуші, дочки Ольги та кілька найближчих друзів) відзначив сто (!) років від народження найвизначніший україніст Словаччини Микола Неврлий, доктор філологічних наук та іноземний член Національної академії Наук України. Ні посольства України у Братиславі та Празі, ні Словацька академія наук, в якій він працював до вимушеного відходу на пенсію (з політичних причин), не привітали його зі славним ювілеєм...

Про нього забули, хоч півроку тому президент України Петро Порошенко Указом № 340/2016 нагородив його ювілейною медаллю «25 років незалежності України» – «за вагомий внесок у зміцнення міжнародного авторитету Української держави, популяризацію її історичної спадщини і сучасних надбань». Та цієї медалі він, на жаль, і по сей день не бачив.

Тож хто такий Микола Неврлий? «Енциклопедія історії України» (т. 7, Київ, 2010) дає йому таку характеристику: «Чеський і словацький філолог-славіст, літературознавець і публіцист, дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка, іноземний член НАН України... автор понад 200 наукових й науково-популярних публікацій українською, чеською, словацькою, польською, угорською і німецькою мовами, переважна більшість з яких присвячена історії української літератури» (с. 354-355). Основні з них там наведено разом з його фотографією та біографічною довідкою.

* * *

Микола Неврлий народився 15 листопада 1916 року в Ростові-на-Дону в Росії (батько – чех, мати – галицька українка). Виростав і вчився в Україні, востаннє в Харкові, де батько Ярослав працював, між іншим, перекладачем у народного комісара освіти Миколи Скрипника. Там

Микола Неврлий

допитливий юнак познайомився з представниками української інтелігенції, яка пізніше увійшла в літературу під назвою «розстріляне відродження». Наприкінці 1933 року – в часі кульмінації голодомору та політичних арештів – сім'ї Неврлих пощастило добитися дозволу на переселення в Чехословаччину.

Микола продовжував вчитися в Ужгородській, пізніше – у Хустській гімназіях, однак після окупації Карпатської України угорською армією у березні 1939 року його арештували, і батькові з великими зусиллями після трьох місяців вдалося звільнити сина з рахівської в'язниці.

Здобувши атестат зрілості в Ярославській українській гімназії (Польща), Микола на початку серпня 1940 року вступив на славістичний відділ Німецького університету в Празі (всі чеські вузи німецька окупаційна влада закрила). Паралельно він вчився

і в Українському вільному університеті. Обидва університети він навесні 1945 року закінчив з відзнакою, однак нова народно-демократична влада у Чехословаччині не визнала дипломів цих університетів, і М. Неврлому довелося повторити весь курс навчання на філософському факультеті Карлового університету. Отже, у М. Неврлого була бездоганна філологічна освіта. Та оскільки він відмовився вступити в комуністичну партію, у столиці для нього місця роботи не знайшлося. Він викладав російську мову в одній із середніх шкіл у Чеських Будейовицях й інтенсивно займався перекладами з української літератури. У 1950 році у Брненському університеті він захистив дисертацію на тему «Життя і творчість Івана Франка», за яку йому було надано титул доктора філософії (PhDr.). З того часу франківська тематика стала провідною в його науковій діяльності. Він їй присвятив низку статей та чеськомовну монографію «Ivan Franko – ukrajinský básnik-revolucionář» (Praha, 1952), яка, по суті, була його дисертацією. Кілька десятків праць він присвятив життю і творчості Т. Г. Шевченка. Окремими книжками вийшли: «Безсмертний Шевченко» (Пряшів, 1954) та словацькою мовою «Taras Ševčenko – revolučný básnik Ukrajiny» (Bratislava, 1960).

Коли на початку 50-х років Пряшівщина вступила на шлях т. зв. «українізації», М. Неврлий одним з перших нав'язав співпрацю з тамтешніми українськими установами. У 1956 році він переселився із Брно у Братиславу, яка стала постійним місцем його роботи та перебування. У Наукового-дослідного інституті педагогіки він укладав програми та підручники для українських шкіл Пряшівщини. У 1963 р. його було прийнято на роботу в Інститут словацької і світової літератури Словацької академії наук. Там він у 1966 році захистив дисертацію на звання кандидата

філологічних наук (CSc.) – «Українська радянська поезія 20-х років».

В другій половині 60-х років, використовуючи тимчасову політичну «відлигу», М. Неврлий опублікував цілу серію ґрунтовних статей про авангардні течії в українській літературі 20-х років (футуризм, експресіонізм, неоромантизм, неокласицизм і т. д.), про репресованих українських письменників («розстріляне відродження») та письменників, що з різних причин опинилися в еміграції. Тоді ж він впорядкував і видав у Пряшеві комплектні художньо-дослідницькі зібрання творів Богдана Ігоря Антонича «Перстені молодості» та Дмитра Фальківського «Ранені дні». Обидві книжки були натхненно прийняті в Україні та українській діаспорі. М. Неврлий в атмосфері демократичних процесів у Чехословаччині другої половини 60-х років по-новому глянув і на твори відомих українських радянських письменників (М. Рильського, П. Тичини, В. Сосюри, М. Бажана та інших).

В часі т. зв. «нормалізації» (70-80 роки) його доступ до видань України та українських видань Чехословаччини був обмежений. Та М. Неврлий не перестав працювати навіть і тоді. Для словацької енциклопедії «Pyramida» він анонімно написав кілька десятків статей про українських діячів культури. Статтями про Україну він постачав теж закордонні енциклопедії та довідники, зокрема «Енциклопедію українознавства».

Переломним у його житті став 1987 рік, коли під час горбачовської «перебудови та гласності» і в Україні почали заповнювати «білі плями» в літературі. Микола Неврлий один з перших популяризував в Україні творчість письменників української політичної еміграції, публікуючи в наймасовішому українському журналі «Україна» та інших журналах серії статей зі спогадами про О. Олеса, Є. Маланюка, О. Бурґґардта (Юрія Клена), О. Ольжича, Л. Мосендза, О. Стефановича, С. Гординського, І. Качуровського, М. Ситника, І. Кулика, В. Сосюру, М. Бажана, Б. Беднарського, А. Гарасевича, І. Панькевича, О. Зілинського, І. Мацинського тощо. Майже усіх цих людей він знав особисто.

У 1991 році з'явилася в Києві його монографія «Українська радянська поезія 20-х років». Це була його кандидатська дисертація, яка заради свого новаторського змісту в рукописі пролежала 25 років. Слідом за цією «ластівкою» в тому ж 1991 році. М. Неврлий опублікував у Пряшеві дальші дві унікальні новаторські книжки: зібрані твори поетів-емігрантів Євгена Маланюка «Земна мадонна» та О. Ольжича «Цитаделя духа».

У 1994 році, за фінансової допомоги

української діаспори, Асоціація українців Словаччини видала у Києві його монографію «Олександр Олесь. Життя і творчість». Була це найповніша книжка про цього класика української літератури. В тому ж 1994 році у Києві М. Неврлий опублікував збірник віршів та прози свого празького друга із студентських років Богдана Беднарського «Шляхетне серце». У 1995 році у Києві з'явилася антологія віршів 12 поетів т. зв. «празької школи» – «Муза любові й боротьби», а 1998 року там же побачив світ збірник творів його особистого друга з періоду «похідних груп ОУН» Михайла Ситника «Катам наперекір». Значним відкриттям для України був упорядкований М. Неврлим щоденник словацького церковного та суспільно-політичного діяча Данієла Крмана з його подорожі до шведського короля Карла XII у Полтаву. (Данієл Крман: Подорожній щоденник Itinerarium, 1708-1709) Київ, 1999).

З ініціативи М. Неврлого на Слов'янському острові в Празі у 1956 році була відкрита пам'ятна дошка Івану Франкові; у 1990 році – пам'ятник Т. Шевченкові у Братиславі; у 1999 році (разом із зятем Григорієм Булахом) – пам'ятник Данієлу Крману на полі Полтавської битви; у 2002 році – меморіальна дошка Григорію Сковороді у Братиславі.

Слід підкреслити, що найвизначніші свої підсумкові роботи М. Неврлий опублікував на 93-ому та 98-ому році свого бурхливого життя. Це – монографія «Ivan Franko. Život a dielo 1856–1916»

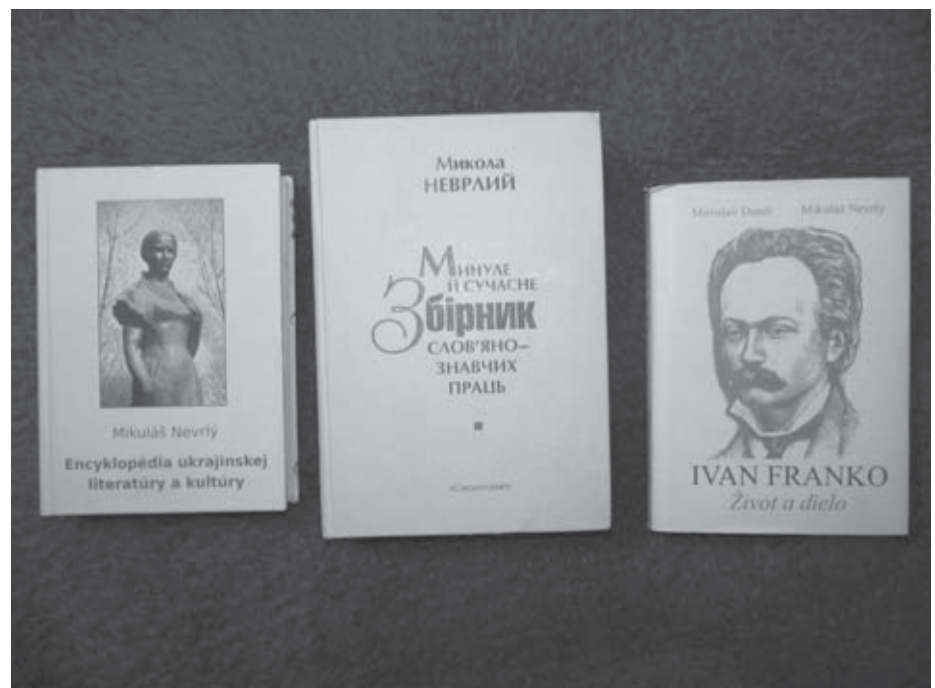
(Prešov, 2009, співавтор М. Даніш) та «Encyklopédia ukrajinskej literatúry a kultúry» (Sladkovičovo, 2014).

Незалежна Україна по заслугі оцінила внесок М. Неврлого в українознавство, нагородивши його орденом Президента України «За заслуги» 3-го та 2-го ступенів, орденом «Козацької доблесті», ювілейною медаллю Т. Г. Шевченка та іншими нагородами. Літературний фонд культури Словаччини нагородив М. Неврлого Премією Івана Франка.

Та, мабуть, найвизначнішим поцінуванням внеску М. Неврлого в українознавство було видання в Україні збірника його слов'янознавчих праць «Минуле й сучасне» (Київ, 2009), в якому подано 129 його україномовних статей, розкиданих у періодичних і неперіодичних виданнях багатьох країн.

Своєрідним продовженням цієї книги є згадувана вже «Енциклопедія української літератури і культури», яка у 133 статтях, публікованих словацькою, чеською, польською, німецькою та англійською мовами знайомить словацького читача з найвизначнішими представниками української літератури і культури та їх творчістю.

Вже цей короткий огляд внеску Миколи Неврлого в українознавство свідчить про те, що в його особі Словаччина та Чехія мають найвизначнішого сучасного дослідника й популяризатора України та її культури за межами України, послідовного продовжувача справи Івана Франка.

Обкладинки останніх книжок М. Неврлого

«Позбавили акредитації»

Бойовики наказали покинути територію окупованої Донеччини чеської організації «Людина в скруті», прирікши на страждання взимку своє ж населення

ТЕКСТ: Олекса ЛІВІНСЬКИЙ

Працівників чеської гуманітарної організації «Людина в скруті» грубо виштовхали з окупованого Донецьку. Бойовики у п'ятницю, 25 листопада під загрозою застосування сили дали їм 24 години на вїзд із так званої «донецької народної республіки», а склад речей, призначених для роздачі постраждалим унаслідок конфлікту, закрили й «опечатали».

Все це супроводжувалося кампанією з дискредитації, у якій представники «ДНР» та пропагандисти російського телебачення звинувачували благодійників у «шпигунстві, корумпованості й русофобії». Директор «Людини в скруті» Шімон Панек відкидає всі їхні претензії і каже, що організація чітко дотримувалася умов, які були вказані в «акредитації», яку видають сепаратистські «республіки» іноземним благодійникам.

Сто тисяч осіб позбавили найнеобхіднішого

До місцевого офісу «Людини в скруті» прийшли біля двох десятків озброєних осіб із закритими обличчями і оголосили наказ «ДНР» про припинення діяльності організації на підконтрольній території. Іноземці, серед яких були чехи, поляки й киргизи, зібрали свої речі і швидко покинули Донецьк, місцеві ж співробітники розійшлися по домівках. Напередодні інциденту до офісу завітала журналістка московського телебачення. Вона виглядала нібито «незалежною», зробила кілька інтерв'ю зі

співробітниками. А згодом також прийшла разом із бойовиками у військовому маскхалаті та з балаклавою на голові. Через кілька днів на телеканалі, який вона представляла, вийшов фільм тривалістю півгодини, у якому дискредитувалася діяльність чеської організації.

Працівники «Людини в скруті» намагалися якимсь чином залагодити складну ситуацію, зверталися до «відповідних органів ДНР» із проханням бодай завершити свої поточні програми. Безрезультатно. Примусове згортання діяльності організації, вважає Панек, напередодні зими може стати катастрофою для 137 тисяч осіб, яким надавалася допомога у цій частині Донецької області. Та він ще надіється на якесь «диво», яке дозволить таки розподілити допомогу людям, які найбільш цього потребують. Він відкидає звинувачення в корупції. «Гуманітарна допомога завжди розподіляється на основі потреб людей. Критерії відбору одержувачів чітко доведені до відома місцевих громад і стверджуються місцевими органами влади, які самі надають списки тих, кому зараз найскрутніше», – додає координатор гуманітарних операцій Томаш Коціан.

«Корупція» й «русофобія»

Організація вже не вперше зіштовхнулася зі спротивом діяльності у Донецьку. У 2015 році їй довелося від липня до жовтня чекати на надання «акредитації». «Ми завжди дотримувалися всіх вимог і надавали інформацію про нашу діяльність. Вважаємо, що не було підстав для відібрання акредитації», – каже Коціан.

Сепаратисти згодом пояснили своє рішення тим, що чеські благодійники «систематично ігнорували зауваження, зроблені комітетом з розподілу гуманітарної допомоги», проводили «діяльність всупереч заявленим цілям» і «деструктивну роботу, яка проявлялась у створенні корупційних схем в розподілі гуманітарної допомоги,

що провокувало конфлікти не тільки між приймачами, а й між місцевими органами влади». У листі, адресованому в. о. голови донецького офісу «Людини в скруті» (PIN) Яхеїдіну Мірзашеву, один із лідерів сепаратистів Денис Пушилін дорікає, що «ДНР закрила очі на те, що один із засновників PIN Яромір Штетіна відвідував батальйон «Азов» у Маріуполі, розповідає у Європарламенті про «російську окупацію Донбасу», що PIN частково профінансував у Празі виставку карикатур на керівників ДНР донецького художника Сергія Захарова, який є автором численних «антипутінських» і «антиденеєрівських» інсталяцій під назвою «Картковий будинок»... Надходили сигнали про спроби вивозу із території Республіки гуманітарної допомоги під приводом її псування, хоча це було виявлено лише у 6% від загального об'єму... Ми вимушені констатувати факт втрати довіри до PIN з боку потерпілого народу Донбасу».

Вигнали без попереджень

Панек каже, що раніше ніяких зауважень до роботи «Людини в скруті» в Донецьку з боку «влади» сепаратистської «республіки» не було. Доказів до звинувачень – також, не названо конкретних імен. «Людина в скруті» працює повністю прозоро. Допомога на Донбасі фінансується групою великих міжнародних донорів. Серед них – Організація з допомоги біженцям (UNHCR), Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй (UNDP), Дитячий фонд ООН (UNICEF), Світова продуктова програма (WFP), Генеральне управління гуманітарної допомоги та цивільної охорони Європейського Союзу (ECHO), Канцелярія з американської закордонної гуманітарної допомоги (OFDA), Міністерство міжнародного розвитку Великої Британії (DFID), Швейцарське агентство з розвитку та співпраці (SDC) чи Міністерство закордонних справ Чеської Республіки (MZV ČR). Перевірки та аудит

СІЧЕНЬ | LEDEN

понеділок pondělí	вівторок úterý	середа středa	четвер čtvrtek	п'ятниця pátek	субота sobota	
						1 Новий Рік, чеський Сильвестр
2 День в'язня	3	4	5	6 Святвечір. Нар. Василь Стус (1938)	7 Різдво (за юл. ст.)	8 Заснування Гуцульської Республіки (Ясіня, 1919)
9	10	11 День Подяки	12	13 Меланки, Щедра куця	14 Св. Василя Великого, Ст. Новий Рік.	15
16	17 Засн. Український Вільний Університет (Прага, 1921)	18 Святвечір водохресний, Голодна куця	19 Народився Ярослав Стецько (1912)	20 В Празі засновано Об'єднання українців у ЧР (1990)	21	22 День Соборності України
23	24	25 День Студента (Тетянин день)	26 Міжнародний день митника	27 День пам'яті жертв Голокосту	28 День пам'яті Героїв Крут (1918)	29
30	31					

ЛЮТИЙ | ÚNOR

		1	2 Нар. Іван Пулюй, фізик (1845), Євген Маланюк, поет (1897)	3	4 День боротьби проти раку	5 Померла в Празі Софія Русова (1940)
6	7	8 Помер у Празі письменник Спиридон Черкасенко (1940)	9 День стоматолога	10	11	12
13 День Радіо	14 День закоханих, день комп'ютерників	15 Стрітєння Господне	16	17 Народився Патріарх УГКЦ Йосип Сліпий (1892)	18 Традиційний бал «Маланка», готель «Олшанка», Прага.	19
20 День пам'яті Героїв Небесної Сотні	21 Міжнародний день рідної мови	22 Міжнародний день підтримки жертв злочинів	23 Народився Віктор Ющенко, колишній Президент України (1954)	24	25 Народилася Леся Українка (1871)	26 Початок окупації українського Криму Росією (2014)
27 Початок Великого посту	28					

БЕРЕЗЕНЬ | BŘEZEN

		1 День кішок та котів	2	3 Всесвітній день письменника	4 Народився автор Гімну України Михайло Вербицький (1827)	5 Загинув Головнокомандувач УПА Роман Шухевич (1950)
6 День дитячого телерадіомовлення	7 Народився Т. Г. Масарик, чехословацький Президент (1850)	8 Битва Чехословацького легіону під Соколовом (1943)	9 Народився Тарас Шевченко (1814)	10 Помер Тарас Шевченко (1961)	11	12 Засновано «Остравську Просвіту» (1993)
13	14 День числа «Пі» (π – 3.1415926...)	15 Проголошення самостійності Карпатської України (1939)	16	17 Народився Августин Волошин, Президент Карпатської України (1874)	18 Народилася поетеса Ліна Костенко (1930)	19
20 Народився Гетьман Іван Мазепа (1632)	21 Всесвітній день поезії	22 Народився Микола Лисенко, композитор (1842)	23 Предстоятелем УГКЦ обрано Верховного Архієпископа Святослава Шевчука (2013)	24	25 Відкрито пам'ятник Тарасові Шевченку на празькому Сміхові (2009)	26 Перехід на літній час
27 Сто країн ООН визнало Крим частиною України (2014)	28 Народився Ян Амос Коменський, чеський мислитель	29	30	31		

КВІТЕНЬ | DUBEN

понеділок pondělí	вівторок úterý	середа středa	четвер čtvrtek	п'ятниця pátek	1 День сміху	2 неділя neděle
3 Народився Олесь Гончар, письменник (1918)	4	5 Перша Конституція Пилипа Орлика (1710)	6	7 Благовіщення ПРСБ, Всесвітній день здоров'я	8 Міжнародний день ромів	9 Вербна Неділя
10 Народився Патріарх УАПЦ Мстислав (1898)	11	12	13	14 Великодня П'ятниця	15	16 Пасха або Великдень (прав., кат.)
17 Великодній Понеділок	18 Міжнародний День пам'яток і визначних місць	19	20	21 Відкрито Українську господарську академію в Подєбрадах (1922)	22 Засновано в Празі «Український вісник»(2002)	23
24 День пам'яті жертв геноциду вірмен (1915)	25 Помер Павло Скоропадський, гетьман (1945)	26 День Чорнобильської трагедії (1986)	27 Початок акції «Вісла» (1947)	28 Бій Січових Стрільців із російськими військами на Макивці (1916)	29	30

ТРАВЕНЬ | KVĚTEN

1 Свято праці	2	3 Всесвітній день свободи преси	4	5 Кирило Трильовський заснував товариство «СІЧ» (1900)	6	7
8 День Перемоги у II Світовій війні, День Матері в Україні	9 День Європи	10 Народився Симон Петлюра, Головний Отаман УНР (1879)	11	12 Всесвітній день медсестер	13 Світовий День Матері	14 Розгром польських військ під Жовтими Водами (1648)
15 Народився Іван Горбачевський, хімік, ректор Карлового університету (1854)	16	17	18 День боротьби за права кримськотатарського народу	19 День вишиванки	20 День Європи в Україні	21 В Празі вийшов перший номер часопису «Пороги» (1993)
22	23 У Празі створено Музей Визвольної Боротьби України (1925)	24 День слов'янської писемності та культури	25 Вознесіння Господне	26 Перемога Богдана Хмельницького під Корсунем (1648)	27 Померла Галина Мазуренко, викладачка УВУ (2000)	28 Помер Іван Франко (1916)
29	30	31 Міжнародний день боротьби з тютюнопалінням				

ЧЕРВЕНЬ | ČERVEN

			1 Міжнародний день захисту дітей	2	3	4 Свята Трійця
5 Всесвітній день охорони навколишнього середовища	6 День журналіста в Україні	7	8	9 Вознесіння Господне	10 Загинув Олег Кандиба-Ольжич (1944)	11
12	13 Засновано УІЧР (1994)	14	15	16	17	18
19 День батька.	20 Помер у Подєбрадах Євген Чикаленко (1929)	21 Розпочало діяльність Об'єднання Українок в ЧР (1998)	22 День скорботи та вшанування пам'яті жертв війни	23	24	25
26	27 Початок битви під Конотопом (1659)	28 День Конституції України	29 Закарпаття увійшло до складу УРСР (1945)	30 Відновлення самостійності України у Львові (1941)		

ЛИПЕНЬ | ČERVENEC

понеділок pondělí	вівторок úterý	середа středa	четвер čtvrtek	п'ятниця pátek	1 вбота sobota	2
						Битва Чехословацького легіону під Зборовом (1917)
3	4 Договір між Україною та Чехією про соціальне забезпечення (2001)	5 Кирила та Мефодія	6 Спалення Яна Гуса	7 Івана Купала	8 В Празі засновано педінститут ім. Драгоманова (1923)	9
10	11	12 Святих апостолів Петра і Павла	13 Випалення нацистами Чеського Малину (1943)	14	15	16 Декларація про державний суверенітет України (1990)
17	18	19 Битва «Галичини» під Бродами (1944)	20	21 Народилася Олена Теліга, письменниця (1907)	22 Помер у Празі Олександр Олесь, поет (1944)	23
24	25 Договір про дружні відносини між Україною та Чехією (1996)	26	27	28 Хрестителя Володимира Великого	29	30
31						

СЕРПЕНЬ | SRPEN

	1 День Військово-Морських сил України. Померла Леся Українка (1913)	2 Ільїн день	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14 Хрещення Київської Русі-України (988), Медовий Спас	15	16 Загинув у закарпатській Колочаві опришок Микола Шугай (1921)	17	18	19 Преображення Господнє – Яблуневий Спас	20
21 Вторгнення радянських військ до Чехословаччини (1968)	22	23	24 День Незалежності України	25	26	27
28 Успіння Господнє	29 Горіховий Спас	30 У Празі утворено УВО під проводом Євгена Коновальця (1920)	31 З'єднані українські війська УНР і УГА здобули Київ (1919)			

ВЕРЕСЕНЬ | ZÁŘÍ

				1 День знань	2	3
4 Загинув у радянському концтаборі Василь Стус (1985)	5	6	7 Помер Йосип Сліпий, Патріарх УГКЦ (1984), день військового розвідника	8 Міжнародний день грамотності й солідарності журналістів	9	10 Карпатська Русь (Закарпаття) стала частиною Чехословаччини (1919)
11 Відсічення голови Івана Предтечі	12	13	14	15	16 Засновано традицію «Днів української культури в ЧР» (1996)	17
18	19	20	21 Різдво Пресвятої Богородиці, Міжнародний день миру	22	23	24
25	26 Народився Петро Порошенко, підприємець, Президент України (1965)	27 Воздвиження Хреста Господнього, День туризму	28 Святого Вацлава, День Чеської Державності	29 Народився Михайло Грушевський, історик, Президент УНР (1866)	30 День бібліотекаря та перекладача	

ЖОВТЕНЬ | ŘÍJEN

понеділок pondělí	вівторок úterý	середа středa	четвер čtvrtek	п'ятниця pátek	субота sobota	
						1 Міжнародний день музики, людей похилого віку
2	3 Народилася Лідія Райчинець (Затовканюк) (1950), громадський діяч в ЧР	4	5 Міжнародний день учителя	6 Помер Франтішек Ржегорж, чеський етнограф і дослідник Галичини (1899)	7	8 Преподобного Сергія
9 День художника	10	11 В Києві склали присягу добровольці Чеської дружини (1914)	12	13	14 Покрови. День козацтва, УПА й Захисника України	15 В Мюнхені загинув Степан Бандера (1959)
16 День Директора	17	18	19	20	21 У Львові Микола Лемик застрелив чекіста у радянському консульстві (1933)	22 В залі Карлового університету було відкрито УВУ (1921)
23	24	25 Помер Флоріан Заплетал, етнограф, дослідник Закарпаття (1969, Прага)	26 Запорозжці з поляками здобули Москву (1642)	27 Перша поїздка гурту «Ігніс» до Східної Словаччини (1970)	28 Проголошено Чехословаччину (1918)	29 Перехід на зимовий час
30	31					

ЛИСТОПАД | LISTOPAD

		1 Проголошено Західноукраїнську Народну Республіку (1918)	2 Помер відкривач Трипільської культури, чех Вікентій Хвойка (1914, Київ)	3	4 Народився Богдан Лепкий, письменник (1872)	5 Проти окупації ЧССР підпалив себе на Хрещатику Василь Макух (1968)
6 Засновано у Празі театральний гурт «Джерело» (2004)	7 День пам'яті жертв комуністичного терору	8 Договір між Україною та Чехією про правову допомогу (2002)	9 День української писемності та мови	10 У Києві з'явилася вулиця Вацлава Гавела (2016)	11	12
13	14 Помер у Празі художник і меценат Юрій Вовк (1961)	15 Симпозіум українців в Університеті Палацького (Оломоуц, 2001)	16 Міжнародний день толерантності, радіо, телебачення та зв'язку.	17 Оксамитова революція в Чехословаччині (1989)	18	19
20	21 День Гідності та Свободи (початок Майданів 2004 та 2013)	22 Більшовики розстріляли під селом Базар 359 українських вояків (1921)	23 Засновано україністику в Університеті Масарика (Брно, 1993)	24 Засновано в Празі дитячий гурт «Барвінок» (2001)	25 День пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій	26 З'їзд у Мукачеві висловився за приєднання Закарпаття до УРСР (1944)
27	28	29	30			

ГРУДЕНЬ | PROSINEC

				1 Підтверджено на референдумі незалежність України (1991)	2	3 Народився Григорій Сковорода, філософ (1722)
4 Введення до Храму ПРСБ	5 Нар. О. Олесь, поет (1878); День волонтера	6 Миколая (за н. ст.), день Збройних Сил України	7 Чехія та Словаччина визнали Незалежність України (1991)	8	9 Юріїв день	10 День прав людини
11	12	13	14 Нар. театрал Михайло Старицький (1871)	15 Вийшов празький «Кобзар» Т. Шевченка (1876)	16 Засновано україністику в Карловому університеті (1926)	17
18 Міжнародний день мігрантів	19 Миколая (за ст. ст.), День допомоги бідним.	20 Народився меценат Євген Чикаленко (1861)	21	22 День українських дипломатів	23 Загинули націоналісти В. Білас і Д. Данилишин (1932)	24 Щедрий вечір (за н. ст.)
25 Різдво (за н. ст.)	26	27	28	29 Замучено гетьмана Павла Полуботка (1723)	30 Помер Іван Олбрахт, чеський письменник (1952)	31 Зустріч Нового Року.

не показали ніяких системних помилок. Я не знаю, що їх підштовхнуло до такого рішення, дивуюся, що напередодні не надходили зауваження, не вимагав ніхто їхнього виправлення. Акредитацію треба було оновлювати щотижня, тобто кожен тиждень протягом року вони вирішували, надавати їм або ні, – розповідає Панек. – З подібною аргументацією і з подібних причин у жовтні минулого року були вигнані «Лікарі без кордонів», і «Людина в скрутці» була останньою міжнародною неурядовою організацією, яка працювала в Донецьку. Тепер – якщо ми не зможемо домовитися про якийсь компроміс, скажімо, протягом зими, коли людям це вкрай необхідно – там вже не буде жодної місії». Також у «Людині в скрутці» наголосили, що хоч Яромір Штетіна і був серед засновників організації, на даний час не займає у ній жодної посади, не виконує жодної функції і не має жодного впливу на неї. Згодом це підтвердив і сам євродепутат. «Приблизно 12 років тому, коли я став політиком, я склав із себе усі функції у «Людині в скрутці». Організація ніяк не відповідає за мої політичні погляди, і я не відповідаю за погляди та діяльність «Людини в скрутці», я не є її членом чи працівником. Але високо оцінюю діяльність «Людини в скрутці», її допомогу у конфліктах та кризових ситуаціях без огляду на національність чи релігійне визнання.

Цькування й пропаганда

Як і слід було очікувати, на російському телеканалі «ТВЦ» невдовзі вийшов фільм, у якому описуються «злочини» чеської організації. Нагадали про її «шпигунську діяльність і зв'язки з терористами» під час чеченської кампанії в Росії, де вона нібито заборонена. Показано постраждалих від обстрілів людей – «Людина в скрутці» нібито їм обіцяла завезти будматеріали, але не завезла, і тільки Росія допомогла... Розповідають, що організація, приміром, попереджала про приїзд із разовою допомогою для 500 людей, але насправді продуктів було лише на 50 людей, і тому, мовляв, виникали конфлікти. Дорікали, що відвозили на «утилізацію» зіпсуті банки з тушонкою, що це, мовляв, корупційна схема продажу продуктів з гуманітарки. Показували того самого Пушиліна, який розуміє, що «необов'язково перемагати військовим чином, можна перемагати ідеологічно, маніпулювати свідомістю людей, особливо коли вони потребують допомоги». Тут Пушилін судить по собі, бо кому – кому, а саме йому – досвідченому аферистові з фінансової піраміди «МММ» – добре відомі такі способи обману простих трударів з метою виманювання з них грошей. Також у фільмі досить багато часу відводиться на розмову із особою на

ім'я Александр Тишкевич. Він свого часу був одним із голів чеського товариства Донбасу, й після початку конфлікту працював у «Людині в скрутці». Він звинуватив організацію у «освоєнні об'ємів, а не якості» під час відновлення житла, що, мовляв, це все – бізнес, і що судитиметься із благодійниками у Європейському суді з прав людини. Шімон Панек згадав цю людину – він «нечесний: він серйозно порушив етичний кодекс, виплатив людині тільки частину допомоги, а решту – вкрав. Згодом це визнав і повернув гроші, але ми йому скоротили ставку і згодом не продовжили договір. Він двічі з нами судився і обидва рази програв. Наскільки вірогідною може бути його розповідь у такому випадку?»

Завершується фільм показують й «екшном» – як браві опричники денерівського «ем-ге-бе» влітають у офіс «Людини в скрутці», ставлять всіх обличчям до стінки, конфісковують телефони, комп'ютери й документацію, і «небезпечну зброю» – сині шоломи та бронезилети. Працівників розпитують про списки з особистими даними тих, кому видається допомога, що це, мовляв, конфіденційна інформація, й нічого іноземцям мати до неї доступ. Вони марно намагаються пояснити маскованим бойовикам зі зброєю, що списки отримувачів допомоги – не шпигунська діяльність, а звичайний контрольний важіль – для обліку, звітності, надання інформації донорам, які мають знати, що матеріальні засоби не «розбазарюються» серед випадкових людей. Тим більш, що ці списки були узгоджені із самими представниками «ДНР», а люди підписують згоду про надання особистих даних... Та хіба можуть подіяти якісь логічні аргументи на стійко переконаних у святості ідей лишень «русскава міра?»

Тут «железно» править лише «руській мір»...

Тепер допомогти нужденним мирним жителям на окупованій Донеччині практично нікому. Може, звісно, щось їм перепати із напівпорожніх білих «Камазів», які величезними колонами сюди засилає Росія. Щоправда, після приїзду цих колон бої розпочинаються з новою силою. Нещодавно вїхала сюди колона допомоги ООН. Але все це – несистематично. «Лікарі без кордонів» також покинули Донецьк після звинувачень з боку сепаратистів у «зборі даних про оборону» і «незаконному постачанні психотропних речовин». Заборонили роздавати продукти у своїй вотчині навіть фонду колишнього донецького кумира, багатія Ріната Ахметова...

Без сумніву, окупантів сильно дратувало те, що чеська гуманітарна організація не прославляла під час надання допомоги Російську Федерацію й Путіна, а діяла у відповідності до українського законодавства. На коробках та мішках з продуктами були намальовані прапори Європейського Союзу, проти якого, власне, й вважають себе «повстанцями» всі ці пушиліни, захарченки й «гіві». «Людина в скрутці» у Донецьку діяла від листопада 2014 року. Лише цього року тут вона роздала допомогу майже 470 тисячам людей у районах, які тимчасово окуповані російськими військами та проросійськими бойовиками. Ще сто тисячам осіб організація допомогла із ремонтом пошкоджених дахів та осель, ще 95 тисячам – посприяла у доступі до питної води та до засобів гігієни. Від початку війни організація намагається надавати всебічну допомогу цивільним особам з обох боків лінії фронту. Наразі її діяльність триває у вільних частинах Донецької та Луганської областей та на окупованій території **Луганської області.**

В ОРДЛО чеська організація «Людина в скрутці» роздавала багато тонн допомоги найнужденнішим. Фото із сайту www.clovekvtisni.cz

Турчинов щодо повної блокади окупованого Донбасу

Секретар Ради національної безпеки й оборони України Олександр Турчинов заявляє, що ніяких імпровізованих блокувань у зоні проведення антитерористичної операції з метою економічної блокади Донбасу без рішення держави не буде. Про це він сказав журналістам після урочистого вручення сертифікатів і ключів від квартир 58 родинам військовослужбовців та ветеранів Національної гвардії. «У нас не може бути на фронті хаосу й анархії. Військові повинні виконувати накази свого командування. Тільки так ми можемо захистити країну, – наголосив Турчинов. – Ті, хто самі собі поставив завдання й побіг його реалізовувати – вони будуть дестабілізувати ситуацію. Буде прийнято рішення блокувати – значить, будуть блокувати. Не буде такого рішення верхового головнокомандувача – значить, це робити ніхто не буде. Тим, хто спробує сам робити якісь там імпровізовані блокування в зоні проведення антитерористичної операції, – цього не буде, я зразу можу вам сказати», – наголосив Турчинов. Нагадаємо, 26 грудня добровольці оголосили про блокаду окупованих територій. Колишній в. о. начштабу батальйону «Айдар» Валентин Лихоліт пообіцяв не пропускати метал, вугілля, деревину та промислові партії алкоголю і сигарет. Учас-

ники акції вимагають від бойовиків відпустити всіх заручників. «Це буде акція не один день і не два, і до неї потрібно підготуватися. Це буде акція безстрокова, поки не відпустять наших хлопців. Треба російських окупантів заморити голодом, щоб наших хлопців відпустили», – заявив раніше Лихоліт. 16 грудня бійці добровольчих батальйонів заявили, що якщо протягом семи днів усі українські військовополонені не будуть звільнені терористами, добровольці почнуть тотальну блокаду окупованих територій.

Однак заступник міністра з питань тимчасово окупованих територій Георгій Тука заявив, що не довіряє організаторам блокади окупованих територій і не вірить в її успіх. «Намір «заморити голодом» (як сказав Валентин Лихоліт) за наявності більш як 400 км неконтрольованого державного кордону – відверта маячня», – заявив він. Нардеп Юрій Береза переконаний, що торгова блокада окупованих

О. Турчинов відвідав передову і відбиті нещодавно у терористів позиції. Фото РНБО

територій повинна проводитися під егідою держави. А народний депутат від БПП Максим Курячий зазначив, що контрабанда з окупованими територіями Донбасу необхідно зупинити, тому «блокада – це правильний захід».

уніан

Стосунки України з Ізраїлем ускладнилися

Ізраїль вирішив обмежити зв'язки з країнами, які підтримали резолюцію ООН про засудження поселень ізраїльтян на території Палестини. Про це заявив представник МЗС Ізраїлю Еммануель Нахшон. За словами дипломата, відтепер будуть «тимчасово обмежені» візити членів ізраїльського уряду в країни, які підтримали резолюцію, а також співпраця з посольствами цих країн. Окремо Нахшон зазначив, що наразі про розрив дипломатичних відносин не йдеться. Таке обмеження триватиме мінімум три тижні. Заступниця міністра закордонних справ Ізраїлю Ціпі Хотовелі в інтерв'ю ізраїльському армійському радіо наголосила, що країнам, які підтримали резолюцію Радбезу ООН, ясно дадуть зрозуміти, що вони «не можуть розраховувати на Ізраїль як на щось

само собою зрозуміле». Зокрема, Хотовелі запевнила, що представники цих країн більше не зможуть «паломничати до Ізраїлю, щоб вчитися боротьбі з терором, захисту від кіберзлочинності або технологіям у сфері сільського господарства, а потім робити в ООН, що їм заманеться». Рада Безпеки ООН прийняла резолюцію, яка визнає незаконними ізраїльські поселення на території Палестини, включаючи Східний Єрусалим. Така резолюція була прийнята вперше завдяки делегації США, яка не скористалася правом вето, як раніше, а лише утрималася. В ухваленому документі закликають Ізраїль припинити будівництво поселень на окупованій території Палестини. Такі поселення називаються «кричущим порушенням міжнародного права» і такими, що не мають

юридичної сили. Радбез зажадав від Ізраїлю негайно припинити поселенську діяльність. Ізраїль у свою чергу відмовився визнавати резолюцію і звинуватив адміністрацію Барака Обами в домовленостях з ООН за спиною Тель-Авіва.

24 грудня прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньяху скасував офіційний візит до своєї країни прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана. Зауважимо, що за резолюцію проголосували Британія, Франція, Росія, Китай, Японія, Ангола, Єгипет, Уругвай, Іспанія, Сенегал, Нова Зеландія, а також Україна. За підсумками зустрічі дипломатів України і Ізраїлю в МЗС України було домовлено зробити все можливе для того, щоб запобігти підвищенню градусу дискусії в українському та ізраїльському суспільствах.

Бої на Світлодарській дузі: наші потиснули терористів

Світлодарська дуга, наряду з Авдіївською промкою, претендує на неофіційний статус найбільших українських перемог року. Хоча, не все там було так однозначно і чаші терезів могли хитнутись в будь-який бік. Могли, але завдяки стійкості та мужності українських воїнів все сталося саме так, як сталося.

Події на Світлодарській дузі ще з весни цього року переросли у фазу гарячого протистояння. В лютому місяця поточного року українці перейшли на цій ділянці фронту у «повзучий наступ», що до кінця літа дозволило встановити свій контроль над великим шматком так званої «сірої зони» – зокрема над стратегічними висотами поблизу селища Луганське, що дозволило підійти майже впритул до Вуглегірська і Дебальцевого. Проросійським бойовикам такий стан справ не міг подобатись, і 18 грудня вони здійснили спробу прориву лінії фронту і захоплення позицій, зайнятих українськими військовими – було здійснено три вогневі нальоти тривалістю від трьох до шести годин кожен. Однак українські захисники вистояли, а потім силами 54-ї бригади і 25-ї МПБ «Київська Русь» пішли у контрнаступ і відтіснили противника з зайнятих ним позицій в районі селища Луганське.

Внаслідок даного контрнаступу ще 18 грудня Збройні сили України увірвалися на позицію «Мара», після чого протягом дня ними були захоплені висота «Хрест», висота «Зірка», «П'ятий пост» і «Четвертий пост». Крім цього, нашим бійцям вдалося закріпитись на цих позиціях, після чого позиції рашистів опинилися в низині – ані поранених вивезти, ні боеприпаси підвезти. Але найголовнішим стратегічним здобутком українських військ було встановлення контролю над лісом, з якого терористи весь час вели обстріли українських

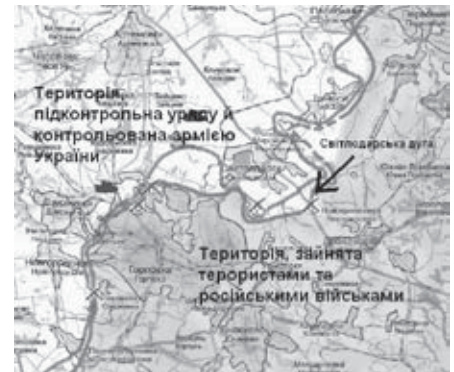
позицій, а також висоти «222» – стратегічно найважливішої у цьому районі.

Далось це ціною важких втрат: загинули п'ятеро українських військовослужбовців, шестеро були поранені, 10 травмовані і один боєць зник безвісти. Ці втрати виявились найважчими впродовж однієї доби за останні п'ять місяців боїв. При цьому втрати ворога за першу добу боїв склали щонайменше 25 осіб убитими та до 30 пораненими.

З 19 по 22 грудня терористи намагались відбити свої позиції і здійснювали масовані обстріли українських військ з усіх видів озброєння, включаючи важку артилерію, однак вибити захисників України з новозайнятих позицій не змогли. 23 грудня селище Новолуганське, що тривалий час перебувало нічийним у «сірій зоні», зайняли підрозділи батальйону «Донбас-Україна». Дане селище було оплотом контрабанди, однак зайняти його раніше не було можливості – воно знаходиться в низині і прострілюється з вищезазначених висот та лісу. Всього ж з 18 по 23 грудня під час бойових дій на Світлодарській дузі загинуло 9 українських військових, 35 поранені, 17 контужені, та 11 травмовані. При цьому втрати проросійських бойовиків вимірюються сотнями.

А з 24-го грудня розпочався так званий «режим припинення вогню». Однак, терористи залишаються терористами завжди – як і в попередні рази, вони й не думали виконувати умови перемир'я. «На жаль, домовленість про припинення вогню не виконується. Не виконується з боку терористичних угруповань. Тільки вчора було 33 обстріли. Декілька разів використовувались міномети і артилерія», – заявив 26 грудня під час брифінгу в Харкові міністр оборони України Степан Полторак.

В цілому ж можна говорити про значний

успіх Збройних сил України під час цієї вимушеної воєнної кампанії. Українська армія в черговий раз продемонструвала свою силу, яка помітно зросла за ці роки. Також відбулось суттєве стратегічне покращення диспозиції: наші війська не лише ліквідували виступ, який теоретично противник міг використовувати в якості плацдарму для наступу, але й самі заглибились клином у 6 кілометрів на територію, яку займає ворог, та закріпились там, що дає хороший плацдарм вже для нашого подальшого наступу на Дебальцеве, Вуглегірськ і навіть Горлівку. Однак бойовики також не хочуть відступати: станом на 28 грудня вони підтягли системи залпового вогню «Град» до Світлодарська, повідомив речник РНБО Андрій Лисенко, однак вогонь з них не відкривали.

Як розповідають самі військовослужбовці з різних областей України, останні події на Світлодарській дузі повернули їм відчуття літа 2014-го року і миттю змінили апатію, яка почала накривати протягом останніх двох років, бажанням воювати і звільняти українську землю від ворога до самого кінця. І це, мабуть, найбільший здобуток даної військової операції.

Руслан Рудомський, depo

В ООН офіційно визнали Росію окупантом

Генеральна Асамблея ООН ухвалила резолюцію «Стан з правами людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь (Україна)». За проект резолюції, підготовлений Києвом, проголосувало 70 країн, проти – 26, утримались – 77. «Я закликаю делегації в цій залі використовувати будь-яку наявну можливість порушувати перед Російською Федерацією питання прав людини у Криму та наполягати на повному їх забезпеченні та дотриманні Росією своїх обов'язків згідно з міжнародним правом», – наголосив перед голосуванням заступ-

ник міністра закордонних справ України Сергій Кислиця. У тексті резолюції Росію визнано державою-окупантом, а Крим – тимчасово окупованою територією. В документі засуджується анексія Криму та репресії проти кримських татар. Країни, що проголосували проти резолюції: Ангола, Білорусь, Болівія, Бурунді, Венесуела, Вірменія, ДР Конго, Еритрея, Зімбабве, Індія, Іран, Казахстан, Камбоджа, Китай, Коморські острови, Куба, Нікарагуа, ПАР, Південний Судан, Сербія, Сирія, Судан, Філіппіни, Уганда, Узбекистан.

15 листопада український проект резолюції «Ситуація з правами людини в Автономній Республіці Крим та місті Севастополь (Україна)» підтримала більшість (73 країни) в Трет'юму комітеті Генасамблеї ООН. Проти висловилися 23 країни, серед них Росія і Білорусь. 19 грудня Генасамблея затвердила цей самий проект. Після голосування Білорусі в ООН проти проекту резолюції в Трет'юму комітеті Україна пригрозила переглянути відносини з Мінськом.

Чому українці не сумують за жертвами авіакатастрофи в Адлері?

Світлодарськ як метод тиску на Україну – генерал

Наступальні дії терористичних угруповань та регулярних російських військ в районі Світлодарської дуги мали на меті захоплення нових територій, а також посилення позицій Росії напередодні зустрічі майбутнього президента США Дональда Трампа з Путіним, вважає экс-заступник начальника Генштабу ЗСУ, генерал-лейтенант запасу Ігор Романенко. За його словами, активізація противника пов'язана з «перехідним періодом» у США і Європі у зв'язку «з майбутніми виборами, результатами виборів та іншим». Тому сьогодні Україна і Росія опиняються «один на один», і Кремль користується нагодою, щоб «дотиснути Україну». В даний час на Донбасі російські війська шукають слабкі місця, можливості захоплення нових територій чи створення так званих коридорів. «Можливостей принципового тактичного рівня у них немає, тому що Збройні Сили України можуть перебити дорогу з Харкова на Ростов, – каже Романенко. – Згідно з Мінськими домовленостями, ця територія, включаючи Дебальцеве, повинна залишатися за Україною, тому наші не тільки дають їм гідну відсіч, але і намагаються займати висоти, відвойовувати позиції і зі свого боку покращувати ситуацію». Романенко вважає, що поточний рівень напруги на Донбасі зберігатиметься не тільки до інавгурації президента США, яка призначена на 20 січня, але до особистої зустрічі Путіна і Трампа. При цьому «відволікання російських сил на Сирію нам виразно допомагає», – додав він.

5 канал

Художник Георгій Ключник намалював карикатуру на авторів та виконавців пісні «Вежливі люди» про анексію Криму, які потрапили в авіакатастрофу під Адлером. Малюнок він назвав «Рік Півня, або Вежливий корм».

Громадяни України не сумують за загиблими пасажирками Tu-154, який впав у Чорне море, тому, що там були люди, які брали активну участь у війні РФ проти України. Таку думку у своєму блозі висловив російський військовий журналіст Аркадій Бабченко. Журналіст зазначив, що сам не відчуває ні жалості, ні злості з приводу загибелі пропагандистів Кремля, оскільки це саме вони «клепали сюжети» про «київську хунту, український фашизм, розіп'ятих хлопчиків». Бабченко заявив, що саме вони тисячами вербували людей, щоб вони їхали на війну в Україну, а потім і в Сирію. Він сказав, що йому не шкода «штатних співробітників міністерства оборони недоімперії, яка поїхала головою».

Також журналіст нагадав, що кремлівські пропагандисти виливали тонни помиїв на нього близьких і друзів, а також закликали до розправ з неугодними режиму людьми, і нагадав, що саме співробітники кремлівських телеканалів проводили антиукраїнську, антигрузинську, антиліберальну та інші кампанії на замовлення влади. Дані люди були серед перших, хто будував у Росії диктатуру через, що постійно гинуть люди, вже не сотнями, а тисячами.

Літак Міністерства оборони Росії Tu-154, на борту якого перебували 84 пасажирки і вісім членів екіпажу, вилетів з аеропорту Адлера 25 грудня і зазнав аварії в акваторії Чорного моря після семи хвилин польоту. Усі, хто був на борту, загинули.

Тіла загиблих вже витягають на берег. На борту лайнера перебували артисти Академічного ансамблю пісні і танцю імені Александрова й журналісти. Вони летіли до Сирії привітати з Новим роком російську авіагрупу, яка нещодавно брала участь у жорсткому взятті міста Алеппо. Багато українців у зв'язку з цією подією не висловлюють співчуття росіянам, тому що «Александровці» неодноразово насміхалися над Україною, зокрема, співали саркастичні пісні про перекриття газу Україні та Європі, а потім прославляли «вежливих людей» – російських солдат без шевронів, які окупували Крим у 2014 році. Російські ЗМІ, у свою чергу, звинувачують українців у «малодушності» і «танцях на кістках», хоча саме «Александровці» летіли до Алеппо «танцювати на кістках» численних жертв нещодавньої бійни у цьому місті. Крім того, українці нагадують, як росіяни сміялися із жартів Задорнова, який казав, що малазійський літак MH-17 «упав, бо був важчим за повітря», як раділи підбиттю українського ІЛУ та загибелі 49 десантників у Луганську, аплодували знімкам садиста Мільчакова на тлі обгорілих трупів українських солдат... Прикладів російської злості протягом українсько-російського озброєного конфлікту 2014-2016 – безліч, однак нині росіяни масово й фанатично вимагають від українців оплакувати людей, які, до того ж, причетні до цього самого конфлікту.

Преса України

«Приватбанк» став держбанком

Україна націоналізувала одну з найбільших фінансових установ країни – «Приватбанк». Кабінет Міністрів на засіданні в неділю, 18 грудня, ухвалив рішення про перехід ПАТ «Приватбанк» у повну державну власність. «Кабмін розглянув питання забезпечення стабільності у фінансовій системі країни. Беручи до уваги результати засідання Ради національної безпеки та оборони України, уряд підтримав пропозицію Національного банку та Ради фінансової стабільності про перехід ПАТ «Приватбанк» у стовідсоткову державну власність», – сказано на урядовому порталі.

Передбачено, що держава в особі Міністерства фінансів стане власником 100% акцій ПАТ «Приватбанк» – найбільшого банку України – та гарантує безперерйне функціонування цієї установи та збереження коштів його клієнтів. Ці дії відбуваються у чіткій координації з міжнародними фінансовими організаціями та за їхньої підтримки, вказують у прес-службі Кабміну. «Голова НБУ Валерія Гонтарєва, яка брала участь в засіданні уряду, та міністр фінансів Олександр Данилюк поінформували членів КМУ про те, що приватні акціонери Приватбанку звернулися до уряду з пропозицією, аби держава в інтересах клієнтів банку стала його повним власником, а також забезпечила плавний перехід, стабільну роботу цієї установи у звичному для її клієнтів режимі», – зазначено в повідомленні. Перехідний період почався 19 грудня. Міністр фінансів Олександр Данилюк припустив, що «Приватбанк» можуть у майбутньому об'єднати із «Ощадбанком». Також Кабінет Міністрів вирішив випустити облігації внутрішньої державної позики на 150 млрд. гривень для докапіталізації «Приватбанку». Папери буде викуповувати НБУ, а отримані кошти буде спрямовано в капітал банку. НБУ також увів тимчасову адміністрацію банку – її очолив колишній міністр фінансів Олександр Шлапак.

Перед націоналізацією відбулася зустріч президента Петра Порошенка з основними акціонерами «Приватбанку» Ігорем Коломойським і Геннадієм Боголюбовим, на якій останні погодилися на націоналізацію фінансової установи. «Акціонери визнали проблеми банку і зобов'язалися компенсувати державі втрати протягом 6 місяців, і реструктуризувати портфель», – повідомило анонімне джерело в уряді.

«Приватбанк» заснований у 1992 році. Станом на 31 березня 2016 року його найбільшими акціонерами були Ігор Коломойський (пряма участь – 41,6572%, опосередкована – 8,3244%) та Геннадій Боголюбов (пряма участь – 33,2525%, опосередкована – 8,3244%). Згідно з даними Нацбанку, на 1 липня 2016 року за розміром загальних активів (268,85 млрд. гривень) банк був найбільшим серед 108 банків, що діяли в країні. При цьому ЗМІ писали про величезні проблеми з кредитним портфелем і рекапіталізацією «Привату». Кредитний портфель банку становить більше 180 млрд. грн. Тоді як «дїрка» – близько 100 млрд. грн.

новинарня

Напередодні націоналізації люди намагалися вибрати з рахунків «Приватбанку» якомога більше коштів, але серйозного ажіотажу поки не спостерігається. Фото poltava365

Всі без винятку підприємці платитимуть соціальний внесок

Президент України Петро Порошенко підписав поправки до податкового кодексу, згідно з яким всі фізичні особи – підприємці зобов'язані платити ЄСВ (єдиний соціальний внесок). Така інформація розміщена на сайті Верховної Ради. Вже з 1 січня 2017 року окремі категорії ФОП, зокрема другої і третьої груп, будуть змушені платити єдиний соціальний внесок 704 гривень на місяць, навіть якщо тимчасово не мають ніякого прибутку.

Раніше підприємець за наявності прибутку платив 5-відсотковий податок і єдиний соціальний внесок. Якщо ж руху коштів не було, то платити не було необхідності. Тепер, щоб в новому році не платити ЄСВ «з повітря», ФОПам без доходів потрібно припинити державну реєстрацію як фізичної особи-підприємця до 1 січня 2017 року. Зобов'язання сплачувати єдиний соціальний внесок незалежно від наявності доходу становитиме незручності для деяких категорій ФОП (наприклад, для «сплячих» підприємців, які тимчасово призупинили свою діяльність). «Для ФОП, що належать до першої групи спрощеної системи оподаткування, держава встановила належну до сплати суму ЄСВ за себе в розмірі не менше 0,5 мінімального страхового внеску, тобто 352 грн на місяць. Ці місяці будуть зараховуватися до страхового стажу для нарахування пенсії пропорційно сплаченому ЄСВ.

en

Московський суд назвав Майдан «переворотом»

В українському Міністерстві юстиції іронічно прокоментували визнання судом в Росії української Революції Гідності 2013-2014 років «державним переворотом». За словами першого заступника міністра юстиції Наталії Севостьянової, рішення Дорогомиловського суду Москви не несе ніяких юридичних наслідків для України. «Для нас все дуже просто в цьому питанні. Один зі зрадників України, з колишніх народних депутатів (Володи-

мир Олійник) подав цей позов в країні, яка не має юрисдикції з цього питання», – заявила Севостьянова. «Кишеньковий суд pana Путіна розглянув це питання і виніс це рішення, яке йому було вказано винести, а для нас воно не має ніяких правових наслідків і навіть немає тут на що реагувати», – додала вона.

За словами Севостьянової, визнання в РФ Революції Гідності «держпереворотом» є одним з актів путінської пропаганди.

«Це один з актів російської пропаганди, який намагається просто під вивіскою суду продовжити свою агресивну політику», – сказала Севостьянова. «Говорити про внутрішні питання України, а саме Революції Гідності, і надавати їй оцінку в якихось міжнародних судах на сьогоднішній день для цього немає ніяких підстав і ніякої такої юрисдикції», – додала заступник глави Мін'юсту.

5 канал

пороги

Спільний церковний календар:

Чи це на часі, чи є необхідність і що стоїть на заваді?

ТЕКСТ: Іван ГНИП, Ярослав ЛУЧКІВ

Чи накриватиме весь християнський світ Святу вечерю 24 грудня?

25 грудня римо-католики, протестанти і багато православних відзначають це велике християнське свято – Дня Різдва Христового. Готуються зустрічати Новий рік. Українці ж, у переважній більшості, чекають першої вечірньої зірки з 6 на 7 січня. Хоч обов'язково, як і, ймовірно, більшість землян відзначимо перед цим Новий рік. В останній тиждень посту за нашою різдвяною традицією...

А згодом відсвяткуємо ще й старий Новий рік. Що доволі незрозуміло для людей на Заході. Чому так є? На підставі чого ми так уперто протиставляємо свою різдвяну традицію іншим? Не хочемо помічати у своїй масі того, що одночасно протиставляємося не лише здоровому глузду, а й Слову Біблії. У перших же рядках Книги сказано, що небесні світила на небі започатковані для відділення дня від ночі і щоб стали вони знаками, і часами умовленими, і днями, і роками. Тобто відлік часу люди проводять днями, тижнями, місяцями, роками тощо згідно з розташуванням небесних світил. Задля цього людство винайшло календарі. Більш чи менш досконалі, бо людям, як давно відомо, властиво помилятися. Але небесні світила – непохибні. Тому й є завжди нагода, при добрій волі людей, себе (свої календарі) скоригувати й узгодити їх із місцеположенням небесного знамення. Одне з останніх коригувань календаря відбуло-

ся 1582 року. Учені люди, богослови (теологи) одночасно за тодішніми науковими нормами переконали керівництво католицької церкви, що з часу започаткування календаря Юлія Цезаря облік часу відстає (тоді на десять днів) від кількості днів, що обрахували небесні світила. Так світ отримав новий, досконаліший Григоріанський календар. Неприязнь до влади (кривава неприязнь) протестантів відступила впродовж кількох десятиліть і століть перед здоровим глуздом. І всі західні християни живуть за одним календарем. Навіть деякі курйози від цього їм не дошкуляють. От, наприклад, перший президент США Дж. Вашингтон народився ще за Юліанським – чинним на той час у його рідній Вірджинії – календарем, а в історію увійшов, як стверджують офіційні біографічні дані, вже за прийнятим згодом Григоріанським. Навіть значна частина православного світу порозумілася з латинським нововведенням. А що стримує українців? Адже ми живемо за тим самим календарем, що й усі. Сівбу намагаємося проводити в найсприятливіші астрономічні строки. Тобто за небесним календарем, а не церковним. За чинним церковним календарем Різдво будемо святкувати не в січні, а як і наші західні сусіди: 25 грудня. Тож виходить, що живемо ми одночасно за двома вимірами часу...

Євстратій ЗОРЯ, єпископ УПЦ КП:

«Внутрішньої церковної необхідності переходу на григоріанський календар я не бачу. Дане питання, як правило, порушується ззовні, беручи до уваги теоретичні міркування, мовляв, було би добре святкувати народження Спасителя разом з усім світом. Але як це може бути на практиці, ті, хто піднімає згадану тему, не замислюються.

По-перше, вже існує досвід у ХХ столітті щодо переходу на новий календар. Зокрема, російський патріарх Тихон у 1920-х роках видав відповідний указ. Однак 25

грудня святкувати Різдво Христове в храми ніхто не прийшов. Натомість усі прийшли 7 січня. Також маємо трагічний приклад Грецької церкви, яка в 1920-х роках перейшла на новий стиль, через що в ній сталося розділення. Між іншим, воно триває досі. Є так звана група старостильних юрисдикцій, які не визнають «новизну» і відійшли. Крім того, слід урахувувати, що Українська церква й так розділена. А перехід на григоріанський календар може тільки поглибити це.

В принципі, розглядати дане питання можна, але лише за умови, що його розв'язання принесе користь Церкві. Сказати б, свого часу в древній Церкві була проблема святкування Пасхи. Одні святкували її у фіксований день – 15 числа місяця нісана за місячним календарем разом із юдеями. Інші – за тією традицією, яка, зрештою, стала домінуючою, тобто в першу неділю після весняного повного місяця. І для того, щоб вирішити питання, яким чином святкувати, довелося зібрати не один церковний собор і провести дуже багато консультацій.

Якщо нині виникне дійсно церковна потреба щодо переходу на новий календар, відповідно, пройде дискусія, і, можливо, соборне рішення буде ухвалено. Та поки що такої необхідності немає.

Глава Української греко-католицької церкви

Блаженніший Святослав Шевчук ще нещодавно заявляв, що «у УГКЦ поки відсутні ініціативи щодо святкування Різдва 25 грудня. В Україні наша Церква святкує Різдво та Великдень за старим стилем разом із православними братами. І коли ми будемо щось змінювати, то хочемо це робити разом, щоби не дати можливості для створення нових якихось поділів або акцентування якихось протистоянь. Однак дискусії з цього приводу наразі не ведеться».

Варто було **блаженнішому Любомиру Гузару (УГКЦ)** заявити: «Не бачу труднощів, щоб не святкувати Різдва разом – 25 грудня», як Православна церква Московського па-

Загальний вигляд календаря східного обряду, виданого УГКЦ.

тріархату відразу ж збирила журналістів на прес-конференцію. Архієпископ Запорізький і Мелітопольський Лука оприлюднив, що вони категорично проти перенесення святкування Різдва на 25 грудня. За його словами, святкування Різдва 7 січня для православних віруючих – давня традиція і немає сенсу переносити свято нібито для євроінтеграції.

Є традиція, за якою ми живемо. Якщо перенесемо свято – ми втратимо свою традицію і нову не знайдемо. Люди намагаються розколоти суспільство. Ця ідея не від Бога. Наша Церква живе за своїм календарем, і ми будемо святкувати за своїм календарем і в майбутньому. Знову суспільство ділиться на своїх і чужих, на чорних і білих» – заявив він.

Треба відразу спростувати заяву УПЦ МП, тому що 75% православних церков у світі відзначає народження Христа саме 25

грудня, і лише 25% продовжує відзначати 7 січня. Менш ніж через 100 років (а точніше 2101 року) Різдво за Юліанським календарем ми з вами будемо відзначати вже 8 січня, а не 7 січня. Тож календар від Юлія Цезаря, яким Європа користувалася кілька віків, довів свою недосконалість та потребував змін.

Папа Римський Григорій XIII у жовтні 1582 року запровадив новий календар, названий на його честь григоріанським (згідно з ним, після 4 жовтня одразу настало 15, тобто була усунена різниця в десять днів). Цей календар не був оригінальним, він лише виправляв, тобто уточнював старий календар і в такий спосіб наближав календарний рік до року астрономічного. Саме цей календар визнаний нині як міжнародний стандарт та використовується у більшості країн світу. Та Православна церква відмовилась від цього, і після публічного конфлікту (зокрема, між католицьким і православним кліром) Польський король видав універсал про право кожної церкви користуватися власним способом літочислення.

Спочатку на перехід до нового літочислення погодився і патріарх Константинопольський. Він навіть написав Папі Римському листа з твердженням, що з 1584 року церкви, які підпадають під його юрисдикцію, почнуть користуватися новим календарем. До цієї юрисдикції входили православні громади «Молдавії, Ляхії, Русі, Грузії та у багатьох інших краях». Однак згодом в оточені Константинопольського патріарха перемогла інша точка зору, і заявлений перехід не відбувся.

Зрештою, визнання нового літочислення (в православ'ї воно ще називається новоюліанським) відбулось аж 1924 року після проведення Всеправославного конгресу у 1923 році в Стамбулі під проводом тодішнього Вселенського патріарха.

З того часу більшість православних патріархів, включно із Вселенським, відзначають

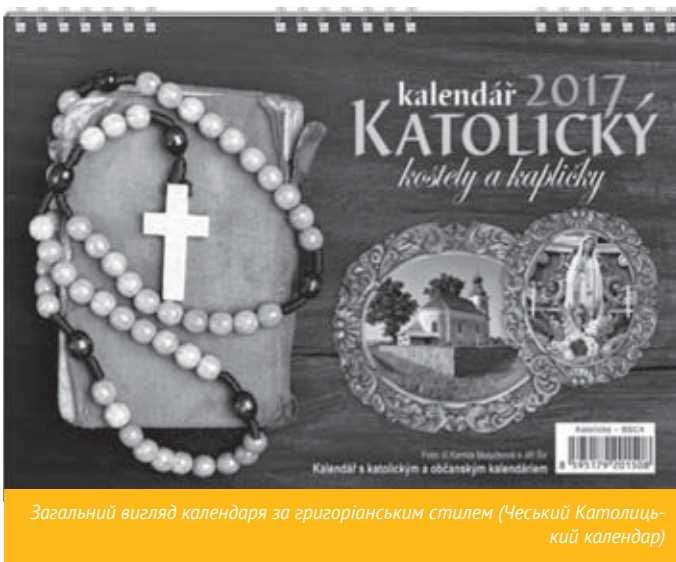
з 1920-х років за благословенням патріарха Тихона чинить різдвяні богослужіння щоразу 24 і 25 грудня. І не лише вона.

Для збереження самоповаги ці церкви не перейшли офіційно на Григоріанський календар – вони створили так званий Новоюліанський, який майже не розходиться з Григоріанським.

Різдво «за старим стилем» в ніч з 6 на 7 січня зустрінуть лише такі православні Церкви – Російська, Єрусалимська, Сербська і Грузинська, афонські монастирі, а також православні та греко-католики України й Білорусі. Ці двадцять п'ять відсотків перебувають переважно у полі тяжіння Російської православної церкви і, відповідно, вікових геополітичних інтересів Кремля. Самопроголошена (автокефалію московської церкви Константинополь не визнавав майже півтора століття) Московська церква завжди перебувала під пильним наглядом імперської держави і виконувала практично всі забаганки влади.

Проректор Острозької академії Петро Кралюк каже: «Нинішній календар, який ми маємо, – це гримуча суміш традицій, що лишилися нам від царської Росії та комуністичного СРСР. З одного боку, є в нас православні свята, що відзначаються за старим стилем і які, завдяки цьому стилю, відрізняють нас від «католицької» й «протестантської» Європи. З іншого боку, маємо набір класичних радянських свят, і деякі дуже любить наш народ. Отож, після бучного Нового року з піснями, танцями, об'їданням та пиятиками (все це діється, нагадую, під час посту!), ми починаємо святкувати свята православні – Різдво Христове, святого Василя («старий» Новий рік), Водохреще. А далі маємо каскад типово радянських свят... Причому радянські свята (чи «прихвизані» – з перебреханим змістом, як-от Восьме березня, яке відзначалося і відзначається у світі не застіллями, а мانیфестаціями за права жінок) чергуються з суто християнськими, до яких значне (якщо не переважне) число українського народу ставиться як до гарної нагоди зайвий раз добряче випити й закутити».

А тепер давайте подумаємо чи справді корінь усіх цих проблем – у розбіжності календарів? Чому, знаючи всі ці факти, велика частина народу продовжує називати Різдво, яке відзначає переважна більшість всього християнського світу саме 25 грудня, виключно «католицьким Різдвом»? І як тільки заходить мова про об'єднання людства у релігійному світі, відразу ж з'являються пастирі, що починають ділити «стадо» на «чорних» і «білих», і відразу ж заводять розмови про розкол.

Загальний вигляд календаря за григоріанським стилем (Чеський Католицький календар)

Різдво Христове саме 25 грудня. Йдеться про Антиохійську, Олександрійську, Кіпрську, Болгарську, Румунську, Елладську і низку інших православних Церков, про православних Греції, Румунії, Болгарії, Польщі, Сирії, Лівану, Єгипту й інших країн. Ба більше: і частина вірних Російської Церкви дотримується цієї норми. Латвійська православна Церква Московського патріархату ще

Марічка Бурмака

Другий дитячий альбом

Після неабиякого резонансу та популярності у юної аудиторії першого альбому «Марія Бурмака та друзі» співачка презентує другий дитячий. Презентація відбулася 17 грудня на сцені Різдвяного Арсеналу в Києві. До альбому увійшли пісні для малят різного віку, але всі вони викликають посмішку та бажання підспівувати як у дітей, так і дорослих. Тут – пісні з вистави-мюзиклу «Мама сказала – ні!», яка минулого року була поставлена на сцені Театру імені Франка, у якій

Марія зіграла одну із головних ролей. А також до збірки увійшли композиції для найменших «День народження», «Ко-ко-ко» та зворушлива «Хто на маму схожий, хто на тата схожий». Але справжній резонанс викликала зимова передсвяткова «Зелена шапочка», куплет та приспів якої Марія раніше викладала в Інтернеті. «Рішення записувати перший дитячий альбом виникло із розуміння того, що в нас дуже мало дитячих україномовних пісень, – розповідає Марія Бурмака. – Цей альбом став дуже популярним, а пісня «Можна бути песиком, можна бути котиком» стала справжнім хітом. Я дуже сподіваюсь, що «Другий дитячий» теж полюбить дітям. Для всіх пісень в альбомі також є караоке-версії, щоб в кожній школі, в кожному дитячому садочку всі ці пісеньки можна було співати відразу ж. Для того цей альбом

і створювався, аби дітки співали українською. А для мене ця платівка особлива ще й тим, що майже всі віршики ми писали разом із моїм татом Віктором Бурмакою. Цей альбом я присвячую йому». Співали: Марія Бурмака, Павло Піскун («Пісня Містера Ніхто»), Остап Халавко («Мама сказала-ні!»), проект Shopping Hour («Котику сіренький»). Пісні: «Бджілка і корівка», «Волохатий павучок, безпорадний черв'ячок», «Мама каже: світлячок», «День народження», «Хто на маму схожий, хто на тата схожий», «Ко-ко-ко», «Пісня містера Ніхто», «Мама сказала – ні!», «Зелена шапочка», «Котику сіренький», «Можна бути песиком» (ремікс). Звукозапис і видавництво: студія «Кофеїн», ціна: наразі невідома (~ 60 грн у інтернет-крамниці «Наш формат»).

Дзвінка Матіяш

Перше Різдво

Це – збірка оповідань відомих українських авторів. У кожній з цих історій – народження... Нового почуття, нової надії, нового змісту, нових спогадів... У святковій різдвяній колотнечі на площі Ринок вони можуть раптово опинитися поряд з вами – герої цих оповідань, що кохали, страждали, раділи. Це наче уривки сповіді, випадково підслуханої у затишній кав'ярні за філіжанкою духмяної кави та теплим марципаном... Наче святковий львівський пляцок, де яскравими начинками, з любов'ю зібраними добрими чарівницями-господинями, українськими письменницями Вікторією Гранецькою, Дарою Корній, Тетяною Белімовою, Нікою Нікалео та іншими, стануть надія, романтика, вірність та віра в народження нового життя. Видавництво: «Клуб Сімейного Дозвілля». Мова: Українська. Рік видання: 2016. Кіл-ть сторінок: 256. Обкладинка: тверда. Ціна на сторінках інтернет-книгарні «Є»: 73.46 грн.

що сам побачить Боже Дитя... Різдвяна історія очима письменниці Дзвінки Матіяш та ілюстраторки Богдани Бондар поверне вас із дітьми до витоків Різдва – не просто гарного родинного свята, а історії Божого народження і відкуплення людства. «Видавництво Старого Лева». Серія: Ілюстровані історії та казки. Рік видання: 2016. Обкладинка: тверда. Вік: діти, 6-9. К-ть сторінок: 48. Ціна в інтернет-крамниці видавництва: 80 грн.

Соломія Савка

Містерія Різдва

Давид пасе овець разом зі своїм дідусем та іншими чоловіками. Хлопцеві дуже цікаві розмови дорослих про Месію, який от-от має прийти в світ. Давид навіть не сподівався,

що сам побачить Боже Дитя... Різдвяна історія очима письменниці Дзвінки Матіяш та ілюстраторки Богдани Бондар поверне вас із дітьми до витоків Різдва – не просто гарного родинного свята, а історії Божого народження і відкуплення людства. «Видавництво Старого Лева». Серія: Ілюстровані історії та казки. Рік видання: 2016. Обкладинка: тверда. Вік: діти, 6-9. К-ть сторінок: 48. Ціна в інтернет-крамниці видавництва: 80 грн.

Нікалео Ніка (упор.)

Львів. Смаколики. Різдво.

Це – збірка оповідань відомих українських авторів. У кожній з цих історій – народження... Нового почуття, нової надії, нового змісту, нових спогадів... У святковій різдвяній колотнечі на площі Ринок вони можуть раптово опинитися поряд з вами – герої цих оповідань, що кохали, страждали, раділи. Це наче уривки сповіді, випадково підслуханої у затишній кав'ярні за філіжанкою духмяної кави та теплим марципаном... Наче святковий львівський пляцок, де яскравими начинками, з любов'ю зібраними добрими чарівницями-господинями, українськими письменницями Вікторією Гранецькою, Дарою Корній, Тетяною Белімовою, Нікою Нікалео та іншими, стануть надія, романтика, вірність та віра в народження нового життя. Видавництво: «Клуб Сімейного Дозвілля». Мова: Українська. Рік видання: 2016. Кіл-ть сторінок: 256. Обкладинка: тверда. Ціна на сторінках інтернет-книгарні «Є»: 73.46 грн.

Пороги – культурно-політичний часопис для українців у Чеській Республіці. Виходить 12 разів на рік. № 11/2016-2017, рік XXIV-XXV. Підписано до друку 29 грудня 2016 року. Ел. пошта: porohy@seznam.cz. Інтернет-адреса: www.ukrajinci.cz/ua/casopys-porohy/, реєстрація: МК ЧР/7044. Номер готували: Богдан Райчинець, Катерина Воїнська, Петро Мідянка, Микола Мушінка, Іван Гнип, Ярослав Лучків, Олекса Лівінський. Використовуються повідомлення інформантів та ілюстрації з відкритих джерел. Художнє оформлення та верстка: Тереза Меленова. За достовірність викладених фактів відповідає автор статті. Редакція має право скорочувати матеріали і виправляти мову, не поділяти поглядів автора. Рукописи не повертаються. Часопис друкується із фінансовою допомогою Міністерства культури ЧР. Видає: спільнота «Українська ініціатива в ЧР», ДНМ, Воцелова 3, 12000, Прага 2, ЧР; зареєстрована Міським судом у Празі, номер документа L 6121; контакт: uicr@centrum.cz, info@ukrajinci.cz, www.ukrajinci.cz; тел.: +420221419821; ід. номер: 60448296. Розрахунковий рахунок: 1925774379/0800. **Porohy** – kulturně-politický časopis pro Ukrajince v České republice. Vychází 12-krát ročně. Název je odvozen od ukrajinského «porih» – práh domu, říční práh. Č. 11/2016-2017, ročník XXIV-XXV. Uzávěrka: 29. prosince 2016. E-mail: porohy@seznam.cz, web: www.ukrajinci.cz/cs/casopis-porohy/, registrační číslo: MK ČR/7044. Číslo připravili: Bohdan Rajčinec, Kateryna Vojinská, Petro Midanka, Mikuláš Mušínska, Ivan Hnypp, Jaroslav Luc'kiv, Olexsa Livinsky. Používáme zprávy informačních agentur a ilustrace z otevřených zdrojů. Grafika: Tereza Melenová, www.gd3.cz. Časopis vychází s finanční podporou Ministerstva kultury ČR. Vydává: spolek «Ukrajinská Inicijativa v ČR», sp. zn. L 6121 vedená u Městského soudu v Praze, adresa: DNM, Vocelova 3, 12000, Praha 2, ČR. uicr@centrum.cz, info@ukrajinci.cz. www.ukrajinci.cz. Tel.: +420221419821. IČO: 60448296, číslo účtu: 1925774379/0800.

LACKFOLIE – luxusní řešení podhledů

Stropy nebo podhledy jsou často opomíjeným prvkem interiéru. Český výrobce napínaných podhledů Lackfolie s.r.o. je však společností, která dokáže z jakéhokoli interiéru vytvořit zcela unikátní prostor a to právě díky jedinečné technologii určené k úpravě stropu.

• O CO SE JEDNÁ?

Na první pohled se zdá být technologie velice jednoduchá. Ve zkratce, po obvodu místnosti se připevní speciálně vytvarovaný hliníkový profil, do kterého se zespoda připevní natažená fólie. Určitou analogii lze najít například v natažení membrány na buben.

Výhodou této technologie je bezesporu její jednoduchá a rychlá montáž bez nutnosti vyklizení prostoru. Při montáži se musí fólie nahřát aby byla tvárná, což umožní její následné uchycení v profilech.

Do fólie lze běžně zabudovat jakékoliv stropní prvky jako světla, reproduktory, vzduchotechniku atd.

Také jejich snadná údržba a odolnost je jedním z nejčastějších důvodů proč se v konečném důsledku klient rozhodne právě pro napínaný podhled. Povrch fólie je snad omyvatelný a zároveň natolik pevný, že nehrozí protržení.

• IDEÁLNÍ ŘEŠENÍ DO VLHKÝCH PROSTOR

Tato technologie má výborné uplatnění i v prostorech se zvýšenou vlhkostí. Díky svým vlastnostem fólie nepropouští vlhkost a chrání tak původní strop od plísní a jiných nepříznivých vlivů spojených s vlhkostí.

• TYPY FÓLIÍ

• EXISTUJÍ ČTYŘI ZÁKLADNÍ TYPY FÓLIÍ:

Lesklá – je charakteristické pro svůj zrcadlový efekt, díky kterému lze docílit zajímavé atmosféry interiéru jejím vhodným nasvícením, případně pokud je fólie použita do interiérových bazénů, kde zajímavým způsobem odráží vodní hladinu

Matná a strukturovaná matná – nejkonzervativnější volba, strukturovaná matná fólie dokonale imituje štuk

Translucentní fólie – tento speciální typ fólie se vyznačuje 50-ti procentní propustností světla a slouží k vytváření celoplošné svítících stropů.

Kromě výše zmíněných fólií jsou na trhu dostupné i jiné odvážnější varianty. Existují fólie, které po aplikaci na strop vypadají jako zrcadlo, dále fólie metalické, vzorované, perforované, a v neposlední řadě lze na fólie i tisknout, takže v konečném důsledku může mít podhled téměř jakoukoliv podobu.

• FÓLIE JE MOŽNÉ VZÁJEMNĚ KOMBINOVAT, TVAROVAT A VYTVÁŘET Z NICH DOKONCE I VÍCEÚROVŇOVÉ PODHLEDY.

Odborná veřejnost i koncoví zákazníci začínají čím dál tím více objevovat půvab napínaných podhledů a jejich obliba neustále stoupá. Děje se tak nejen z důvodu jejich širokého uplatnění a designu, ale také z důvodu zefektivňování výrobního procesu a cenové konkurenceschopnosti ve srovnání s jinými možnostmi montáže podhledů.

• O SPOLEČNOSTI LACKFOLIE S.R.O.

Společnost Lackfolie s.r.o. byla jedním z prvních přímých výrobců napínaných podhledů u nás. Má za sebou stovky realizací v českých domácnostech, hotelech, wellness a komerčních prostorech v České republice a v okolních zemích.

Více naleznete na webových stránkách společnosti www.lackfolie.cz

18.2.2017

18:00 год. | Великий зал готелю «Ольшанка»
Táboritská 23, Praha 3

Організатори:

Українська ініціатива
Українські профспілки
Український Бізнес Клуб у Чеській Республіці

МАЛАНКА-2017

Щиро запрошуємо
на колоритну українську забаву
«Маланка-2017» у Празі!

У програмі свята:

- ✦ запальні танці від гурту «Джерело»;
- ✦ неймовірний вокал ансамблю «Берегиня»;
- ✦ енергійна пражська капела «Ігніс»;
- ✦ харизматична скрипалька Патріція Козлова;
- ✦ шалений драйв українського кавер-гурту «Orchestra Vito»;
- ✦ виступ талановитої вокалістки Ярослави Притули (дружина Дзідзьо);
- ✦ розіграш цікавої української лотереї та багато іншого.

Квитки можна придбати за такими адресами:

✦ Офіс Української ініціативи,
вул. Воцелова 3, Прага 2,
тел. 777 212 237;

✦ Офіс продажу Прага-Флоренц, каса № 4,
вул. Кржіжікова 6, Прага 8,
тел.: 608 822 892;

✦ Офіс Профспілок і Бізнес клубу,
вул. «Argentinská 38»,
Прага 7, метро «Holešovice»,
tel.: 773 511 151;

✦ Офіс продажу Прага - Желівського,
офіс на платформі № 2,
вул. Ізраельська, Прага 3,
тел.: 777 228 990

**ВАРТІСТЬ
КВИТКА
350 Kč.**